

Załącznik do Zarządzenia nr 45/2024

Wójta Gminy Chodel

z dnia 29 maja 2024 r.

RAPORT O STANIE GMINY CHODEL ZA 2023 ROK

Chodel, maj 2024 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Informacje ogólne.....	4
1. Charakterystyka Gminy Chodel	4
2. Władze Gminy Chodel i jej jednostki organizacyjne	5
3. Podstawowe dane o ludności	7
II. Informacje finansowe.....	9
1.1. Dochody	9
1.2. Wydatki	9
1.3. Stan finansów Gminy	10
2. Wykonanie budżetu Gminy	10
3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych	10
4. Wieloletnia prognoza finansowa	12
III. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	14
1. Prawa Własności Przysługujące Gminie Chodel	14
2. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	16
IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	19
1. Strategia Rozwoju Gminy Chodel na lata 2015-2023.....	19
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chodel oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	30
3. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chodel na lata 2017-2023.....	31
4. Strategia Rozwoju Elektromobilności	34
5. Stan dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej	35
6. Transport i komunikacja	37
6.1. Stan dróg na terenie gminy Chodel jest zróżnicowany i przedstawia się następująco:	37
6.2. Komunikacja zbiorowa	39
7. Ochrona środowiska	40
7.1. Gospodarka odpadami i gospodarka ściekowa	40
7.2. Program usuwania wyrobów azbestowych	42
7.3. Program „Czyste Powietrze”	42
8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Chodel	43
9. Ochrona zdrowia	44
9.1. Podstawowa opieka zdrowotna	44
9.2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.....	45
10. Pomoc społeczna.....	46
10.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu	46
10.2. Miejsca zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy	51
10.3. Program dystrybucji węgla	52
11. Stan bezrobocia w gminie Chodel	52
12. Oświata w gminie Chodel	53
13. Kultura	58
13.1. Gminny Ośrodek Kultury	58
13.2. Biblioteka	63
14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	64
15. Bezpieczeństwo Publiczne	65
15.1. Analiza stanu bezpieczeństwa na terenie gminy Chodel	65
15.2. Realizacja zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej	66
V. Przedsiębiorczość.....	68
VI. Sprawy administracyjne	69
VII. Podsumowanie działalności Rady Gminy	71

Wstęp

Oddaję w Państwa ręce „Raport o stanie Gminy Chodel”, którego obowiązek corocznego sporządzania wprowadziła nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym. Stanowi on podsumowanie pracy władz samorządowych w poprzednim roku kalendarzowym, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy i realizowanego budżetu. Ponadto przesłanką do jego tworzenia jest zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych.

Przygotowany raport odzwierciedla sytuację Gminy Chodel w poszczególnych dziedzinach jej funkcjonowania. Jest zbiorem informacji i działań przeprowadzonych w minionym 2023 roku.

Wyrazy uznania oraz serdeczne podziękowania składam wszystkim, którzy przyczynili się do opracowania tego dokumentu. Przygotowując Raport korzystaliśmy z materiałów wielu instytucji, w szczególności Urzędu Gminy Chodel oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Dzięki temu publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować różne zagadnienia związane z rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy Chodel.

Coroczne zmiany, jakie zachodzą w naszej gminie są efektem wyłożonej pracy wielu osób. Mam nadzieję, że są one zauważane i doceniane przez naszych mieszkańców. Trzeba podkreślić, że to również zasługa pozyskanych środków zewnętrznych.

Szanowni Państwo, mam nadzieję, że lektura raportu uświadomi nam wszystkim, jak ważną sprawą jest zaangażowanie w sprawy Gminy i sprawne nią zarządzanie. Przygotowany raport tradycyjnie będzie prezentowany na sesji absolutoryjnej. W debacie publicznej dotyczącej tego dokumentu ma prawo również wypowiedzieć się społeczeństwo. Dlatego zachęcam wszystkich zainteresowanych, a w szczególności mieszkańców do lektury dokumentu oraz dyskusji w kwestii dotyczącej przyszłości Gminy Chodel.

Z poważaniem

Karolina Rzedzicka
Wójt Gminy Chodel

I. Informacje ogólne

1. Charakterystyka Gminy Chodel

Gmina Chodel usytuowana jest w środkowo-zachodniej części województwa lubelskiego i wschodniej części powiatu opolskiego. Graniczy z pięcioma gminnymi jednostkami administracyjnymi: Borzechowem, Bełżycami, Poniatową, Urzędowem i Opolem Lubelskim. Gmina zajmuje powierzchnię 108 km² i jest średnią pod względem wielkości zarówno powierzchniowej jak i ludnościowej gminą w powiecie opolskim. Zamieszkuje ją 6433 mieszkańców i pod tym względem w stosunku do lat ubiegłych wykazuje tendencję spadkową. Wiejska gmina Chodel ma charakter typowo rolniczy. Główną specjalizacją w rolnictwie jest uprawa owoców miękkich. Obecnie uprawy sadownicze na terenie gminy zajmują powierzchnię ok. 1510 ha (z czego około 550 ha zajmują drzewa owocowe, 940 ha plantacje krzewów owocowych i jagodowych), co stanowi ok. 27,8% powierzchni użytków rolnych. Działalnością z pogranicza rolnictwa, realizowaną w gminie na nieco mniejszą skalę, jest hodowla ryb słodkowodnych - zarówno ciepłolubnych jak i zimnolubnych. Warunki do rozwoju gospodarki rybnej zapewnia rzeka Chodelka, której wody zasilają liczne stawy rybne. Łączna powierzchnia stawów hodowlanych na terenie gminy wynosi obecnie 65,91 ha. Na terenie gminy Chodel występują złoża piasku i gliny. Przez obszar gminy przebiega droga wojewódzka nr 747 Lublin - Lipsko i droga wojewódzka nr 833 Kraśnik - Chodel. Gmina jest położona w niedalekiej odległości od Lublina - 40 km, od Kraśnika - 24 km oraz od Opola Lubelskiego - 14 km.

W skład Gminy wchodzi 26 miejscowości: Adelina, Antonówka, Budzyń, Borów, Borów-Kolonia, Chodel, Granice, Grądy, Godów, Huta Borowska, Jeźów, Kawęczyn, Książ, Majdan Borowski, Osiny, Lipiny, Przytyki, Radlin, Ratoszyn Pierwszy, Ratoszyn Drugi, Siewalka, Stasin, Świdno, Trzciniac, Zastawki, Zosinek. Tworzą one 25 sołectw.

Rysunek 1 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Chodel

Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną w zakresie dróg, wodociągów, gazyfikacji oraz telefonii stacjonarnej i komórkowej.

Na obszarze województwa lubelskiego, w tym w Gminie Chodel, zrealizowano trzeci etap Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) wspierającego budowę sieci światłowodowej w lokalizacjach, gdzie usługi te nie były wcześniej dostępne. Do końca 2023 roku na terenie województwa lubelskiego wybudowana została infrastruktura światłowodowa obejmująca swoim zasięgiem większość gospodarstw domowych oraz jednostki oświatowe. W ramach programu POPC powstała infrastruktura światłowodowa w technologii Fiber-To-The-Home (światłowod do domu), oparta na kablach światłowodowych doprowadzanych bezpośrednio do domu lub mieszkania. Dzięki temu mieszkańcy uzyskali dostęp do niezawodnych usług światłowodowych (internet, telewizja, telefon). Priorytetem w projekcie POPC było podłączenie jednostek oświatowych wskazanych przez Ministerstwo Cyfryzacji w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE). Wybudowana sieć OSE pozwoli szkołom na bezpłatne korzystanie z Internetu o wysokiej przepustowości.

Mniejsze możliwości gmina ma w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej. Jediną miejscowością w gminie, która posiada system kanalizacji zbiorczej jest Chodel. W pozostałych miejscowościach ścieki komunalne zbierane są do przydomowych szamb i odwożone do gminnej oczyszczalni ścieków lub sąsiednich zakładów komunalnych. W tej kwestii pozyskane w 2021 roku środki pozwoliły na modernizację miejscowej oczyszczalni ścieków, co przyczyniło się niewątpliwie na zwiększenie jej przepustowości. Coraz większą popularnością cieszą się przydomowe oczyszczalnie ścieków, szczególnie przy nowobudowanych budynkach mieszkalnych.

2. Władze Gminy Chodel i jej jednostki organizacyjne

Organem wykonawczym Gminy jest Wójt Gminy Chodel, natomiast organem uchwałodawczym jest Rada Gminy Chodel. Przemysław Kowalski piastował urząd Wójta Gminy Chodel od 22 listopada 2018 roku przez jedną kadencję. Ustawowy Skład Rady Gminy wynosi 15 radnych. W wyborach powszechnych przeprowadzonych w październiku 2018 roku na kadencję 2018-2024 w skład Rady weszli następujący radni:

Nr okręgu	Granice okręgu	Wybrany Radny Gminy
1	część miejscowości Chodel	DUDZIAK Ewa
2	część miejscowości Chodel	GAJOWIAK Mateusz
3	część miejscowości Chodel	MOTYKA Aleksandra
4	Adelina, Budzyń, Lipiny, Siewalka	PIETRAŚ Sławomir
5	Borów, Borów-Kolonia, Majdan Borowski	MAZURKIEWICZ Agnieszka
6	Jeżów, Przytyki, Kawęczyn, Zastawki	DUDZIAK Mariusz Krzysztof
7	Huta Borowska, Książ, Osiny, Trzciniec	RYBAK Beata Iwona
8	Grądy, Zosinek	GŁUSIEC Anna
9	Ratoszyn Pierwszy	WAWER Mariusz
10	Ratoszyn Drugi - część miejscowości	RZEDZICKA Irena
11	Ratoszyn Drugi - część miejscowości	STĘPNIAK Bogdan Józef
12	Radlin, Stasin	ŻUBER Dorota Agnieszka
13	Antonówka, Godów	GOŁOFIT Adam
14	Granice	MILCZACH Sławomir
15	część miejscowości Granice, Świdno	KURCZAK Sylwester

Tabela 1 Wykaz Radnych Rady Gminy Chodel

Przewodniczącą Rady Gminy była Aleksandra Motyka, natomiast Anna Głusiec i Beata Iwona Rybak pełniły funkcję Zastępcy Przewodniczącej Rady Gminy.

Z dniem 1 stycznia 2022 r. na stanowisko Zastępcy Wójta Gminy została powołana Barbara Czerwińska. Funkcję Sekretarza Gminy pełniła Nina Zielonka, a stanowisko Skarbnika Gminy piastował Sławomir Czuryło.

W Gminie Chodel istnieją następujące jednostki pomocnicze (sołectwa):

L.p.	SOŁECTWO	SOŁTYS
1.	Adelina	BIELECKA Zdzisława
2.	Antonówka	MILCZACH Leszek
3.	Budzyń	ORZEŁ Sylwester
4.	Borów	CHEŃC Henryk
5.	Borów-Kolonia	BORYCA Zofia
6.	Chodel	GOŁOFIT Barbara
7.	Granice	ZABORSKA Elżbieta
8.	Grądy	GŁUSIEC Anna
9.	Godów	JURAK Jadwiga
10.	Huta Borowska	CHEŃC Marianna
11.	Jeżów	LESZCZYŃSKA Teresa
12.	Książ	KUSTRA Anna
13.	Majdan Borowski	DZIERŻAK Marek
14.	Osiny	PIĄTEK Irena
15.	Lipiny	ŁATA Anna
16.	Przytyki	JÓZEF CZAK Stanisław
17.	Radlin	DOROTA Żuber
18.	Ratoszyn Pierwszy	MAJEWSKI Aleksander
19.	Ratoszyn Drugi	KWIATKOWSKA Kazimiera
20.	Siewalka	WITEK Agnieszka
21.	Stasin	CHOŁODY Zdzisław
22.	Świdno	WOLEŃ Ewa
23.	Trzciniec	BRODACZ Anna
24.	Zastawki – Kawęczyn	ŻYSZKIEWICZ Anna
25.	Zosinek	CHEŃC Adrian

Tabela 2 Wykaz sołectw i sołtysów Gminy Chodel

W 2023 roku na terenie gminy funkcjonowało 7 jednostek organizacyjnych Gminy tj.:

1. Urząd Gminy w Chodlu;
2. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu;
3. Gminny Ośrodek Kultury w Chodlu, w którego strukturach działa Gminna Biblioteka Publiczna wraz z filią w Ratoszynie Drugi;
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu;
5. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu, w składzie którego działa Szkoła Podstawowa im ks. Jana Twardowskiego i Gminne Przedszkole Samorządowe;
6. Szkoła Podstawowa w Granicach;
7. Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim.

3. Podstawowe dane o ludności

W okresie od początku do końca 2023 r. liczba mieszkańców Gminy zmniejszyła się o **79** osób, przez co na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła **6433** osób w tym **3242 kobiet** i **3191 mężczyzn**. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców systematycznie zmniejsza się, co obrazują poniższe tabele. Powodem zmniejszania się liczby mieszkańców jest emigracja zarobkowa oraz systematycznie malejąca liczba urodzeń.

Liczba mieszkańców gminy Chodel 2017-2023

Lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba ludności razem	6749	6739	6725	6680	6614	6512	6433

Tabela 3 Liczba ludności w gminie Chodel w latach 2017-2023

Na przestrzeni ostatnich lat, odnotowujemy duży spadek liczby narodzin, przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów. W 2023 roku urodziło się **41 dzieci** w tym **20 dziewczynek** i **21 chłopców**, zmarło **69 osób** w tym **36 kobiet** i **33 mężczyzn**. Wobec czego przyrost naturalny w 2023 r. wyniósł **-28**. Widać tu wyraźny wpływ zgonów w latach 2020-2022 spowodowanych COVID-19, a także starzeniem się społeczeństwa. Ujemny przyrost naturalny jest zjawiskiem ogólnopolskim, jak i w całej Europie.

Przyrost naturalny w gminie Chodel w latach 2017 - 2023							
Lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Urodzenia	83	76	63	68	63	51	41
Zgony	73	80	94	99	103	102	69
Przyrost naturalny	+10	-4	-31	-31	-40	-51	-28

Tabela 4 Przyrost naturalny w gminie Chodel w latach 2017-2023

Liczba zawartych związków małżeńskich w gminie Chodel						
2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
36	35	46	37	40	32	25

Tabela 5 Liczba zawartych związków małżeńskich w gminie Chodel w latach 2017-2023

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Chodel w odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych w 2023 roku:

- liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła **1026** osób, w tym **495 kobiet** i **531 mężczyzn**;
- **ogółem ludność w wieku produkcyjnym** wynosiła **4141** osób, w tym liczba **kobiet** w wieku produkcyjnym (15-59) wynosiła **1909** osoby, a liczba **mężczyzn** w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła **2232** osoby;
- ogółem ludność w wieku poprodukcyjnym wynosiła **1266** osób, w tym liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym: kobiety - **828** osoby, mężczyźni - **438** osoby.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy		2019	2020	2021	2022	2023
ludność w przedprodukcyjnym wieku (14 lat i mniej)	kobiety	578	583	547	515	495
	mężczyźni	629	613	600	564	531
	razem	1207	1196	1147	1079	1026
ludność w wieku produkcyjnym: - kobiety w wieku (15-59) - mężczyźni w wieku (15-64)	kobiety	1945	1941	1931	1967	1909
	mężczyźni	2287	2291	2243	2267	2232
	razem	4232	4232	4174	4234	4141
ludność w poprodukcyjnym wieku	kobiety	840	817	813	791	828
	mężczyźni	429	435	427	408	438
	razem	1269	1252	1240	1199	1266

Tabela 6 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Chodel w latach 2019-2023

Największa liczba ludności zamieszkuje miejscowości: Chodel (1318 osób), Ratoszyn Drugi (573 osób), Granice (571 osób) i Ratoszyn Pierwszy (494 osób). Gęstość zaludnienia w gminie Chodel wynosi ok. 60 osób/km².

Lp.	Miejscowość	Pobyt stały	Pobyt czasowy	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	Adelina	150	1	69	82	151
2.	Antonówka	76	3	40	39	79
3.	Borów	138	3	74	67	141
4.	Borów-Kolonia	233	6	121	118	239
5.	Budzyń	84	3	38	49	87
6.	Chodel	1308	10	687	631	1318
7.	Godów	389	21	198	212	410
8.	Granice	567	4	292	279	571
9.	Grądy	158	0	83	75	158
10.	Huta Borowska	42	0	17	25	42
11.	Jeżów	220	1	108	113	221
12.	Kawęczyn	39	0	20	19	39
13.	Książ	49	1	22	28	50
14.	Lipiny	128	2	63	67	130
15.	Majdan Borowski	56	0	28	28	56
16.	Osiny	194	0	99	95	194
17.	Przytyki	164	1	79	86	165
18.	Radlin	318	2	159	161	320
19.	Ratoszyn Drugi	569	4	286	287	573
20.	Ratoszyn Pierwszy	491	3	243	251	494
21.	Siewalka	179	2	94	87	181
22.	Stasin	78	0	39	39	78
23.	Świdno	264	0	142	122	264
24.	Trzciniec	222	1	118	105	223
25.	Zastawki	111	2	53	60	113
26.	Zosinek	131	5	70	66	136
	Razem	6358	75	3242	3191	6433

Tabela 7 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Chodel na dzień 31.12.2023 r.

II. Informacje finansowe

1.1. Dochody

Budżet Gminy na rok 2023 został uchwalony po stronie dochodów w kwocie **43.838.753,86 zł**, z tego dochody bieżące – **28.227.857,46 zł** i dochody majątkowe – **15.540.896,40 zł**, w tym:

- dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami na kwotę **5.369.854,00 zł**;
- dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na kwotę **120.000 zł**;
- dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie **10.000 zł**;
- dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie **970.000 zł**.

W okresie roku 2023 uchwałami Rady Gminy i Zarządzeniami Wójta Gminy wprowadzono zmiany w planie dochodów.

Po dokonanych zmianach plan dochodów zamknął się kwotą

	– 55.789.049,56 zł
bieżące	– 36.154.360,04 zł
majątkowe	– 9.634.689,52 zł

Plan dochodów w roku 2023 został zrealizowany w **88,05 %** w kwocie **49.120.100,61 zł**,
- w tym realizacja dochodów własnych w **86,57 %** w kwocie **42.403.985,07 zł**.

1.2. Wydatki

Budżet po stronie wydatków został uchwalony w kwocie **47.268.753,86 zł**, z tego wydatki bieżące – **30.281.521,46 zł** i wydatki majątkowe – **16.987.232,40 zł**, w tym:

- wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami na kwotę **5.369.854,00 zł**,
- wydatki na zadania przejęte od innych jednostek samorządu terytorialnego w drodze porozumienia w kwocie **176.000,00 zł**;
- wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w kwocie **135.000,00 zł**;
- wydatki na realizację zadań określonych w programie przeciwdziałania narkomanii w kwocie **10.000 zł**;
- wydatki na ochronę środowiska i gospodarki wodnej w kwocie **6.190.232,40 zł**;
- wydatki na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie **1.400.000 zł**.

W okresie roku 2023 uchwałami Rady Gminy i Zarządzeniami Wójta Gminy wprowadzono zmiany w planie wydatków.

Po dokonanych zmianach plan wydatków zamknął się kwotą

	– 63.840.149,45 zł
bieżące	– 35.732.476,63 zł
majątkowe	– 28.107.672,82 zł

Plan wydatków w roku 2023 został zrealizowany w **87,92 %** w kwocie **56.127.679,06 zł**,
- w tym realizacja wydatków własnych w **86,63 %** w kwocie **49.390.770,72 zł**.

1.3. Stan finansów Gminy

1. Udział dochodów własnych **6.415.174,80 zł** w dochodach ogółem **49.120.100,61 zł**, stanowi – **13,06 %**;
2. Udział wydatków majątkowych **23.002.227,70 zł** w wydatkach ogółem **56.127.679,06 zł** stanowi – **40,99 %**;
3. Zadłużenie ogółem na koniec 2023 roku wynosiło – **4.094.000 zł**;
4. W roku 2023 zaciągnięto nowe zobowiązania
 - 1.3.1. Pożyczka w Europejskim Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w kwocie **1.000.000 zł**,
 - 1.3.2. Kredyt inwestycyjny w kwocie **2.584.000 zł**,
5. Koszt obsługi zadłużenia w roku 2023 wyniósł – **68.139,03 zł**.

2. Wykonanie budżetu Gminy

1. Wykonanie dochodów **49.120.100,61 zł** (w tym PIT – 2.359.553,00 zł – 4,80 % ogólnych dochodów, podatek od nieruchomości – 1.669.741,54 zł – 3,39 % ogólnych dochodów);
2. Wykonanie wydatków - **56.127.679,06 zł**;
3. Wynik – DEFICYT – 7.007.578,45 zł;
4. Dotacje inwestycyjne pozyskane spoza budżetu Gminy – **13.389.449,85 zł**;
5. Dochody z majątku – **243.075,36 zł**.

3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

Lp	Nazwa zadania inwestycyjnego	Dz. rozz.	Jednostka org. real. program lub koordyn. jego wykonanie	Okres realizacji programu	Plan wydatków na 2023	Wykonanie	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Budowa chodnika przy dr. gm. w m. Przytyki	600 60016	Urząd Gminy	2023	0,00	0,00	0,00
2	Modernizacja boiska do piłki nożnej w miejscowości Chodel - wykonanie ogrodzenia	926 92601	Urząd Gminy	2023	100 000,00	0,00	0,00
3	Termomodernizacja budynku gminnego w Ratoszynie Drugim	700 70005	Urząd Gminy	2023	1 640 489,72	1 383 780,36	84,35
4	Budowa przedszkola i świetlicy przy SP w Granicach	801 80101	Urząd Gminy	2023	4 293 500,00	1 307 330,62	30,45
5	Budowa przedszkola i świetlicy przy SP w Granicach - roboty dodatkowe	801 80101	Urząd Gminy	2023	0,00	0,00	0,00
6	Budowa dr. pow. Poniatowa - Chodel - z Adeliną	600 60014	Urząd Gminy	2023	176 000,00	176 000,00	100,00
7	Modernizacja dr. Gminnych w ramach Polskiego Ładu w m: Chodel (ul. Kościelna i Godowska), Grądy/Borów-Kol., Siewalka i Stasin	600 60016	Urząd Gminy	2023	5 184 856,20	5 168 857,57	99,69

8	Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozów uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Chodel	801 80113	Urząd Gminy	2023	960 000,00	19 188,00	2,00
9	Energia ze słońca dla Gminy Chodel	900 90005	Urząd Gminy	2023	6 553 325,93	6 501 134,17	99,20
10	Modernizacja placu zabaw we wsi Trzciniec	926 92695	Urząd Gminy	2023	55 800,00	55 796,49	99,99
11	Przebudowa drogi gminnej w m. Książ	600 60016	Urząd Gminy	2023	627 366,20	627 019,83	99,94
12	Modernizacja budynków użyt. publ.	750 75095	Urząd Gminy	2023	187 282,94	179 334,00	95,76
13	Przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowej w miejscowości Chodel	900 90001	Urząd Gminy	2023	2 467 291,30	2 258 942,61	91,56
14	Przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowej w miejscowości Chodel - roboty dod.	900 90001	Urząd Gminy	2023	503 192,00	0,00	0,00
15	Modernizacja dr. Gminnych w ramach Polskiego Ładu - zadanie 2022-2023	600 60016	Urząd Gminy	2023	2 706 877,00	2 706 876,96	100,00
16	Modernizacja dr. Gminnych w ramach Polskiego Ładu -zadanie 2022-2023-RD	600 60016	Urząd Gminy	2023	91 000,00	90 986,84	99,99
17	Przebudowa dr. dojazdowej w m. Ratoszyn Pierwszy - FOGR	600 60016	Urząd Gminy	2023	399 158,00	399 157,96	100,00
18	Zakup busa dla UG w Chodlu	750 75023	Urząd Gminy	2023	61 243,12	58 794,00	96,00
19	Dofinansowanie zakupu samochodu dla KP PSP w Opolu Lub.	754 75411	Urząd Gminy	2023	0,00	0,00	0,00
20	Zakup busa do Dzienny Dom Seniora - odpis amortyzacyjny	853 85395	Urząd Gminy	2023	68 880,00	55 104,00	80,00
21	Przebudowa drogi pow.nr 2248 L Chodel - Ratoszyn - Borzechów na odcinku od km. 4+020 do km 7+638, dł. 3,618 km	600 60014	Urząd Gminy	2023	701 599,78	701 599,79	100,00
22	Przebudowa drogi pow.nr 2247 L Chodel - Borzechów-Wilkołaz na odcinku od km. 3+029 do km 7+095, dł. 4,066 km	600 60014	Urząd Gminy	2023	1 052 891,50	1 041 247,50	98,89
23	Zakup samochodu do rozwożenia gorących posiłków dla młodzieży szkolnej	801 80148	Urząd Gminy	2023	42 000,00	40 221,00	95,76
24	Cyfrowa Gmina	720 72095	Urząd Gminy	2023	159 669,13	156 656,00	98,11
25	Modernizacja budynku gminnego w Ratoszynie Drugim - zakup windy	700 70005	Urząd Gminy	2023	30 750,00	30 000,00	97,56

26	Zakup rozsiewcza - solarki	750 75023	Urząd Gminy	2023	44 500,00	44 200,00	99,33
	RAZEM				28 107 672,82	23 002 227,70	81,84

Tabela 8 Wykonanie wydatków inwestycyjnych w 2023 roku

4. Wieloletnia prognoza finansowa

1. Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

Lp.	Cel kredytu	Rok zadłuż .	Kwota kredytu					
				2024	2025	2026	2027	2028
1	Inwestycyjny Boisko	2020	2 000 000	510 000				
2	Inwestycyjny 2023	2023	2 584 000,00	200 000	650 000	650 000	670 000	414 000
	Pożyczka inwestycyjna 2023	2023	1 000 000,00	166 666,80	222 222,40	222 222,40	222 222,40	166 666,00
3	Razem zobowiązania			876 667	872 222	872 222	892 222	580 666
2	Koszty Kredyt Boisko			16 660				
4	Koszty Kredyt Inwestycyjny 2023			177 026	136 129	93 684	50 638	14 613
5	Koszty Pożyczka inwestycyjna 2023			66 900	48 715	34 271	19 826	5 412
	Razem koszty			260 586	184 844	127 955	70 464	20 025

Tabela 9 Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

2. Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata, prognoza zadłużenia na najbliższe lata

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.	Wydatki ogółem	47 001 727,64	50 018 263,65	35 814 984,13	33 750 000,00	33 650 000,00	33 620 000,00	
	wydatki na obsługę długu,	68 139,03	280 000,00	200 000,00	130 000,00	100 000,00	40 000,00	
2.	Wynik budżetu	-7 007 578,45	-3 960 000,00	850 000,00	1 550 000,00	1 450 000,00	1 334 000,00	
3.	Kwota prognoz. nadwyżki budżetu	0,00	0	910 000,00	1 550 000,00	1 450 000,00	1 334 000,00	
4.	Przychody budżetu	12.784 633,47	4 870 000,00	0,00	0,00	0,00		
5.	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	3 584 000	2 000 000,00	0	0,00	0,00		
6.	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych,	5 380 633,47	70 000,00	0	0,00	0,00		
7.	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	1 020 000,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00		
8.	Spląty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0	0,00	0,00	0,00		
9.	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	2 800 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	10,00		
10.	Rozchody budżetu	510 000,00	910 000	850 000,00	1 550 000,00	1 450 000,00	1 334 000,00	
11.	Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek	510 000,00	910 000,00	850 000,00	1 550 000,00	1 450 000,00	1 334 000,00	
12.	Kwota długu	4 094 000,00	5 184 000,00	4 334 000,00	2 784 000,00	1 334 000,00	0	0

Tabela 10 Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata, prognoza zadłużenia na najbliższe lata

III. Informacja o stanie mienia komunalnego

1. Prawa Własności Przysługujące Gminie Chodel

Informacja o stanie mienia komunalnego obejmuje zestawienie danych o majątku Gminy Chodel, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, z uwzględnieniem zmian w jego stanie od dnia 1 stycznia 2023 roku.

Zgodnie z art. 43 ustawy o samorządzie gminnym, mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do Gminy. Pod innymi prawami należy rozumieć użytkowanie wieczyste gruntów, udziały w spółkach prawa handlowego oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

Nieruchomości gruntowe położone na terenie gminy Chodel

Łączna powierzchnia gruntów na terenie gminy Chodel wynosi **10851 ha**, w tym **8 497 ha** użytków rolnych i **1999 ha** lasów. Grunty stanowiące własność Gminy Chodel, zajmują obszar o powierzchni **189,96 ha**, co stanowi **1,75 %** ogólnej powierzchni obszaru gminy.

Nieruchomości budynkowe i lokalowe

- 1) Budynki mieszkalne 100% własność Gminy Chodel – 0 szt.
- 2) Budynki mieszkalne z udziałem Gminy Chodel – 2 szt.
- 3) Budynki użyteczności publicznej – 11 szt.:
 - a) Szkoły Podstawowe – 3 szt. (Chodel, Granice, Ratoszyn Drugi),
 - b) Budynek Urzędu Gminy – Chodel, ul. Partyzantów 24,
 - c) Kino Wrzos - Chodel, ul. Partyzantów 22,
 - d) Gminny Ośrodek Kultury – Chodel, ul. Rynek 45,
 - e) Biblioteka Publiczna – Chodel, ul. Partyzantów,
 - f) Dzienny Dom Senior – Chodel, ul. Partyzantów 29,
 - g) Budynek po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Osinach,
 - h) Budynek po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Godowie,
 - i) Budynek po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Siewalce.
- 4) Budynki usługowo – mieszkaniowe:
 - a) Chodel, ul. Rynek (w tym 1 lokal użytkowy o pow. 40 m²),
 - b) budynek byłego ośrodka zdrowia w Ratoszynie Drugim.
- 5) Budynek garażowy (z 4 stanowiskami), ul. Partyzantów.
- 6) Budynek gospodarczy na terenie składowiska odpadów PSZOK, ul. J. Piłsudskiego.
- 7) Budynek gospodarczy w miejscowości Zosinek.
- 8) Budynki pełniące funkcję strażnic OSP - 7 szt. w miejscowościach: Siewalka, Trzciniec, Chodel, Granice, Świdno, Ratoszyn Pierwszy, Radlin.
- 9) Budynki świetlic gminnych - 10 szt., które funkcjonują w miejscowościach: Borów, Godów, Granice, Grądy, Jeżów, Radlin, Ratoszyn Pierwszy, Siewalka, Świdno, Zastawki.
- 10) Place zabaw - 18 szt., które zlokalizowane są w miejscowościach: Adelina, Borów, Chodel ul. Rynek, Chodel ul. Szkolna, Chodel przy zalewie, Godów, Grądy, Jeżów, Lipiny, Osiny, Ratoszyn Pierwszy, Ratoszyn Drugi, Radlin, Siewalka, Świdno, Trzciniec, Zastawki, Zosinek.
- 11) Budynki niemieszkalne zarządzane przez ZGKiM – 8 szt.:
 - a) budynek Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (siedziba), ul. J. Piłsudskiego,
 - b) budynki hydroforni w miejscowości: Chodel, Grądy, Jeżów, Granice, Trzciniec, Ratoszyn Drugi,
 - c) budynek oczyszczalni ścieków w Chodlu, ul. Opolska.

W miesiącu styczeń 2023 r. został ogłoszony pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem byłej szkoły podstawowej wraz z budynkami gospodarczymi w Osinach. Cena wywoławcza wynosiła - 692.500,00 zł. Do przetargu nikt nie przystąpił, przetarg zakończono wynikiem negatywnym.

Drugi przetarg ustny nieograniczony został wyznaczony na 12 czerwca 2023 r. cena wywoławcza 629.000,00 zł. Do przetargu nikt nie przystąpił, przetarg zakończono wynikiem negatywnym.

Rokowania po drugim przetargu na sprzedaż nieruchomości położonej w Osinach odbyły się 09 października 2023 r. Cena wywoławcza wynosiła 600.000,00 zł. Do rokowań nikt nie przystąpił, rokowania zostały zakończone wynikiem negatywnym.

W dniu 20 czerwca 2023 r. zawarte zostały 2 umowy na dzierżawę placów nad zalewem w Chodlu :

- **plac nr 1 o pow. 240 m²** – czynsz za dzierżawę placu wynosi –1920,00 zł/m-c + podatek VAT. Okres trwania umowy 2 m-ce.
- **plac nr 3 o pow. 100 m²** – czynsz za dzierżawę placu wynosi – 850,00 zł/ m-c + podatek VAT. Okres trwania umowy 2 m-ce.

W dniu 07 lipca 2023 r. została zawarta umowa na dzierżawę placu nad zalewem w Chodlu:

- **plac nr 5 o pow. 25 m²** – czynsz za dzierżawę placu wynosi - 200,00 zł/ m-c + podatek VAT. Okres trwania umowy 2 m-ce.

W 2023 roku decyzją ostateczną Ministra Rozwoju i Technologii znak: DLI-III.7621.51.2022.AW.12 z dnia 12 maja 2023 r. nastąpił podział nieruchomości dokonany w celu wydzielenia gruntów z tytułu przejęcia na rzecz Województwa Lubelskiego prawa własności nieruchomości gruntowych niezbędnych do realizacji inwestycji drogowej „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 833 Chodel-Kraśnik” następujących działek:

- działka nr 333, ob. 08-Granice na działki: nr 333/1 o pow. 0,0368 ha i 333/2 o pow. 0,33 ha, **przekazana działka nr 333/1,**
- działka nr 379/1, ob. 07-Godów na działki: nr 379/2 o pow. 0,0020 ha i 379/3 o pow. 0,11ha **przekazana działka nr 379/2,**
- działka nr 691, ob. 07-Godów na działki: nr 691/1 o pow. 0,0140 ha, nr 691/2 o pow. 0,30 ha;
- działka nr 666, ob. 07-Godów na działki: nr 666/1 o pow. 0,0027 ha, nr 666/2 o pow. 0,81 ha;
- działka nr 386, ob. 07-Godów na działki: nr 386/1 o pow. 0,0124 ha, nr 386/2 o pow. 0,38 ha;
- działka nr 126, ob. 07-Godów na działki: nr 126/1 o pow. 0,0020 ha, nr 126/2 o pow. 0,16 ha; **przekazana działki nr 691/1, nr 666/1, nr 386/1, 126/1,**
- działka nr 704, ob. 07-Godów na działki: nr 704/1 o pow. 0,0077 ha i 704/2 o pow. 0,17 ha, **przekazana działka nr 704/1**
- działka nr 437, ob. 08-Granice na działki: nr 437/1 o pow. 0,0064 ha i 437/2 o pow. 0,62 ha, **przekazana działka nr 437/1,**
- działka nr 425/1, ob. 08-Granice na działki: nr 425/3 o pow. 0,0035 ha, nr 425/4 o pow. 0,0088 ha i nr 425/5 o pow. 0,94 ha, **przekazana działka nr 425/3 i nr 425/4,**
- działka nr 403/1, ob. 08-Granice na działki: nr 403/6 o pow. 0,0093 ha i 403/7 o pow. 0,27 ha, **przekazana działka nr 403/6,**
- działka nr 319, ob. 08-Granice na działki: nr 319/1 o pow. 0,0020 ha i 319/2 o pow. 0,64 ha,
- działka nr 220, ob. 08- Granice na działki: nr 220/2 o pow. 0,0004 ha i 220/3 o pow. 0,92 ha, **przekazana działka nr 319/1 i nr 220/2.**

W 2023 roku oddano w użyczenie:

- lokal użytkowy o pow. 45 m² w budynku remizy strażackiej w Ratoszynie Pierwszym, na rzecz miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich, na okres od 01.03.2023 r. do 28.02.2026 r. z przeznaczeniem na prowadzenie działalności statutowej oraz magazyn dla Koła.

W dniu 21 listopada 2023 r. została podjęta Uchwała RG na zawarcie kolejnej umowy na dzierżawę placu o pow. 15 m², położonego w Chodlu przy ul. Rynek, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowej w zakresie sprzedaży prasy codziennej, periodyków, artykułów przemysłowych i spożywczych w opakowaniach.

Miesięczny czynsz dzierżawny wynosił będzie – 150,00 zł + 23 % podatek VAT. Umowa zawarta będzie w dniu 08.02.2024 r.

Poza tym nie było żadnych zmian w trwałym i czasowym rozdysponowaniu mienia.

2. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej utworzony został na podstawie Uchwały Rady Gminy w Chodlu Nr XX/149/97 z dnia 22 stycznia 1997 r. i został przekształcony w jednostkę budżetową 20 października 2022 roku uchwałą Nr LVI/239/2022. Podstawowym celem działania Zakładu było świadczenie usług komunalnych przy osiągnięciu efektywnych wyników finansowych. W pierwszym półroczu 2022 r. ZGKiM w Chodlu znalazł się w trudnej sytuacji finansowej w związku ze znacznym wzrostem cen energii elektrycznej w 2021 i 2022 roku oraz dużym wzrostem wynagrodzenia minimalnego pracowników. Cena wody jest regulowana przez instytucję nadrzędną - Wody Polskie co zamknęło drogę podniesienia opłat celem zbilansowania deficytu. Niemożliwość bieżącego regulowania zobowiązań wobec PGE spowodowała znaczne zadłużenie ZGKiM, którego w związku z formą prawną (zakład budżetowy) nie mogła spłacić Gmina. W związku z tym w celu, uregulowania zadłużenia konieczna była zmiana formy prawnej na jednostkę budżetową.

W październiku 2022 r. w wyniku nie podjęcia uchwały o zmianie formy prawnej sytuacja ZGKiM była krytyczna. W związku z ostatecznym wezwaniem zapłaty otrzymanym od PGE Dystrybucja S.A. Oddział w Lublinie pod groźbą zajęcia kont zakładu, procesem sądowym i natychmiastowym odcięciem energii elektrycznej, czego efektem byłoby brak możliwości dostarczania wody mieszkańcom gminy i odprowadzania ścieków od mieszkań, na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Chodel zawnioskował do Przewodniczącej Rady Gminy Chodel o zwołanie sesji nadzwyczajnej Rady Gminy w terminie ustawowym. Zwołanie sesji podyktowane było koniecznością podjęcia uchwały w sprawie przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu w jednostkę budżetową pod nazwą Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu.

Na podstawie przedstawionego sprawozdania z audytu wewnętrznego przeprowadzonego w ZGKiM w Chodlu oraz udzielonymi zaleceniami, a także merytorycznymi przesłankami przedstawiono najbardziej optymalny wariant, najmniej kosztowny i najmniej inwazyjny pod względem organizacyjnym przekształcenia ZGKiM w Chodlu.

W celu zapobieżenia kosztownym postępowaniom sądowym oraz uniknięcia zagrożenia odcięcia mieszkańców gminy od źródła zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w dniu 20 października 2022 roku uchwałą Nr LVI/239/2022 Rada Gminy Chodel przekształciła samorządowy zakład budżetowy pod nazwą Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu w jednostkę budżetową pod nazwą Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chodlu osiągnął w 2023 roku dochody w kwocie 1.181.433,21 zł tj. 107,40% w stosunku do dochodów planowanych w kwocie: 1.100.000,00 zł.

Zestawienie dochodów za 2023 r. w ZGKiM Chodel:

	PLAN	WYKONANIE
§ 0830	1.100.000,00	1.168.151,43
Woda		796.291,28
Nieczystości płynne		101.041,78
Ścieki z kanalizacji		200.699,51
Czynsze		5.392,52
Czynsze byłego Ośrodka Zdrowia Ratoszyn Drugi		25.360,15
Pozostałe usługi		39.366,19
w tym:		
- usługi świadczone przez środki transp.		4.967,22
- koszenie		18.447,06
- plombowanie wodomierzy		401,00
- wymiana wodomierzy		1.263,36
- opróżnianie szamb-noty		10.467,55
- wypożyczanie sprzętu-zalew		3.820,00
§ 0640 zwrot kosztów egzekucyjnych		194,88
§ 0920 odsetki		9.822,74
§ 0970 pozostałe przychody		3.264,16
<u>Ogółem dochody</u>		<u>1.181.433,21</u>

Najbardziej znaczącą pozycję wśród należności stanowią należności za wodę i ścieki, które na dzień 31.12.2023 roku wynoszą 122.247,82 zł. Realizacja wpłat za wodę i ścieki z bieżących wpłat kształtuje się na poziomie 94,46%.

W 2023 roku wydano:

- warunków technicznych przyłączenia się do sieci wodociągowej 25 szt., kan. 1 szt.,
- sporządzono protokołów wymiany wodomierzy i usunięcia awarii 139 szt.,
- sprzedano 219.075,90 m³ wody, tj. 96,73% w stosunku do planowanej sprzedaży 226.482 m³,
- sprzedaż ścieków 29.464,12 m³, tj. 86,67% w stosunku do planowanej sprzedaży 33.996 m³,
- sprzedaż ścieków dowożonych 3.953,50 m³, tj. 119,91% w stosunku do planowanej 3.297 m³.

ZGKiM w Chodlu zarządza następującymi nieruchomościami:

Lp.	Lokale mieszkalne (m ²)	Czynsz brutto (miesiąc)
1.	28,00	0,00
2.	53,00	179,14
3.	28,20	87,98
4.	60,77	182,28

Tabela 11 Zestawienie lokali mieszkalnych będących w zarządzie ZGKiM w Chodlu

Lp.	Lokale użytkowe (m ²)	Czynsz brutto (miesiąc)
1.	37,50	230,63

Tabela 12 Zestawienie lokali użytkowych będących w zarządzie ZGKiM w Chodlu

Lp.	Lokal socjalny - kontener (m ²)	Czynsz brutto (miesiąc)
1.	25,50	0,00

Tabela 13 Zestawienie lokali socjalnych będących w zarządzie ZGKiM w Chodlu

Koszty: lokale mieszkalne

	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
materiały	0,00	0,00	93,75	0,00	1 394,09
energia plus przeglądy	1 098,66	1 098,66	3 046,04	2.169,05	5 230,01
koszty ogólnozakład.	1 732,35	1 778,21	1 705,08	442,48	1 406,96
Ogółem	2 831,01	2 876,87	4 844,87	2.611,53	8 031,06

Tabela 14 Zestawienie kosztów lokali mieszk. w latach 2019-2023

Sieć wodociągowo-kanalizacyjna w gminie Chodel

Długość sieci wodociągowej - **110,2 km**

Ilość przyłączy wodociągowych ogółem - **2107 szt.** w tym budynki mieszkalne - **2021 szt.**

Długość sieci kanalizacyjnej - **9,7 km**

Ilość przyłączy kanalizacyjnych ogółem - **266 szt.** w tym do budynków mieszkalnych - **247 szt.**

Zakład zatrudnia 10 osób w tym: 8 osób na pełnych etatach, 1 osoba - 3/4 etatu, 1 osoba 1/2 etatu.

IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1. Strategia Rozwoju Gminy Chodel na lata 2015-2023

Strategię rozpoczyna diagnoza obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chodel. Diagnozę rozpoczyna analiza w zakresie planowania strategicznego istotnego dla obszaru. Strategia Rozwoju Gminy Chodel na lata 2015-2023 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, określającymi główne kierunki polityki rozwoju, tj. Długookresową Strategią Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Strategią Rozwoju Kraju 2020 (średniookresową), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.

Przyjęty dokument stanowi „pogłębioną diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chodel”, opisującą **przestrzeń i środowisko** (położenie gminy, charakterystykę sieci osadniczej, opis zasobów naturalnych i kulturowych), **sferę społeczną** (demografia, rynek pracy, uczestnictwo w kulturze), **strefę gospodarczą** (główni pracodawcy, struktura podstawowych branż, ilość podmiotów gospodarczych, rolnictwo, turystyka), **infrastrukturę techniczną** (infrastruktura komunikacyjna, ochrony środowiska, energetyczną), **infrastrukturę społeczną** (infrastruktura edukacyjna, sportowo rekreacyjna, kultury, ochrony zdrowia) oraz **zarządzanie**, uwzględniające możliwości budżetowe gminy, planowanie strategiczne i kapitał społeczny. Każda z części pogłębionej diagnozy kończy się identyfikacją podstawowych problemów gminy z poszczególnych zakresów. Podsumowaniem przeprowadzonej diagnozy jest analiza SWOT, prezentująca mocne i słabe strony obszaru oraz zewnętrzne szanse i zagrożenia, która stanowi podstawę do sformułowania misji gminy, celów strategicznych i operacyjnych.

Strategia stanowi właściwy plan strategiczny Gminy Chodel, zawierający misję Gminy. **W świetle wizji w 2024 roku gmina Chodel** jest dynamicznie rozwijającym się obszarem, opierającym rozwój o nowoczesną infrastrukturę (ochrona środowiska, drogi i infrastruktura towarzysząca, sportowa, społeczna, rekreacyjna, kultury, przeciwpożarowa, przeciwpowodziowa, centra miejscowości), przyszłościowe gałęzie gospodarki (biogospodarka, agroturystyka oraz turystyka) i zadowolonych, zaangażowanych mieszkańców. **Misją Gminy Chodel** jest sentencja, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu oraz wszystkich innych podmiotów zlokalizowanych na terenie gminy, jednocześnie w zwięzły sposób wskazując priorytety działalności w najbliższych latach, będąc podsumowaniem całej opracowywanej Strategii Rozwoju Gminy Chodel. Misją Gminy Chodel jest również budowa ekologicznego, dynamicznie rozwijającego się obszaru pod względem społecznym i gospodarczym poprzez budowę, remonty i modernizację infrastruktury, a także stworzenie najlepszych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym turystyki, agroturystyki, ekologicznej produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego.

Prezentacja celów strategicznych, celów operacyjnych i działań, będące konkretnym nakazem realizacji dla samorządu gminnego. W procesie planowania strategicznego, na podstawie przeprowadzonych analiz wyodrębniono następujące cele strategiczne:

- **Cel strategiczny 1. Nowoczesna infrastruktura**

Stan infrastruktury gospodarczej, technicznej, społecznej na terenie danego obszaru determinuje jego pozycję konkurencyjną na rynku regionalnym i subregionalnym oraz jest wyznacznikiem poziomu życia mieszkańców. Wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w tej

dziedzinie i upowszechnianie ich na terenie całej gminy w ogromnym stopniu ułatwia mieszkańcom codzienne życie oraz zachęca nowe osoby do migracji w celach osadniczych. Dostrzegając bieżące problemy związane z funkcjonowaniem urządzeń użyteczności publicznej władze samorządowe Gminy Chodel zamierzają podjąć odpowiednie działania zmierzające ku radykalnej poprawie tej sytuacji. W szczególności dotyczy to podejmowanych działań polegających na budowie i modernizacji dróg (w tym poprawie nawierzchni dróg gminnych oraz utworzeniu ścieżek rowerowych, rozbudowie sieci chodników i oświetlenia ulicznego oraz budowie i modernizacji placów postojowych i zatok dla komunikacji publicznej), dokończenia budowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz budowy, modernizacji, remontów infrastruktury przeciwpowodziowej. Zakłada się również działania z zakresu wyposażenia gminy w nowoczesną infrastrukturę sportową, społeczną, rekreacyjną oraz infrastrukturę kultury i ppoż, które zapewnią również korzyści z życia w bardziej przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu.

Gmina podjęła działania mające na celu rewitalizację centrów miejscowości, polegającą na przywróceniu funkcji przestrzeni publicznej poprzez wykonanie np. miejsc postojowych, oświetlenie i odwodnienie terenu, urządzenie zieleni, obiektów małej architektury. Dzięki przeprowadzeniu rewitalizacji centrów miejscowości przywrócona zostanie funkcjonalność użytkowa terenu, co wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców korzystających z przestrzeni publicznej.

Kolejnym wezwaniem stojącym przed władzami samorządowymi, związanym z dalszym rozwojem gminy, jest bardziej efektywne i racjonalne wykorzystywanie energii. W tym celu w gminie Chodel zaplanowano kontynuację przedsięwzięć z zakresu termomodernizacji budynków i wykorzystania odnawialnych źródeł energii polegających np. na: modernizacji lub wymianie systemów grzewczych; montażu urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, m.in.: kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych; instalacji energooszczędnego oświetlenia, elektromobilnością.

Tabela wykonanych w 2023 roku zadań które wpłynęły na poprawę infrastruktury w gminie

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wartość zadania w zł
1.	Przebudowa i remont infrastruktury drogowej w Gminie Chodel, która obejmowała: 1. przebudowę drogi gminnej ul. Godowska w m. Chodel (dawna DW833), dł. 0,998 km; 2. przebudowę drogi gminnej ul. Kościelna w m. Chodel, dł. 0,164 km; 3. przebudowę drogi gminnej nr 108275L dr. pow. 2247L Kol. Borów – dr. pow. 2245L - Grądy, dł. 0,930 km; 4. remont drogi gminnej nr 108154L Dębiny – Sewerynowka – Siewalka – dr. gm. 108237L we wsi Książ, dł. 0,998 km; 5. remont i przebudowę drogi gminnej nr 107060L dr. pow. 2248L – Stasin – Ludwinów – Przedm. Rankowskie, dł. 1,128 km.	5 131 357,57
2.	Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Chodel, która obejmowała: 1. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108243L dr. pow. 2248L - Zastawki - dr. woj. 833 o dł. 0,697 km; 2. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108251L dr. gm. 108243L - Kolonia Godów - dr. gm. 108245L o dł. 1,293 km; 3. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108256L dr. gm. 108250L - Ratoszyn I - dr. gm. 108253L Granice o dł. 0,428 km; 4. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108253L dr. pow. 2633L - Granice Godów - dr. pow. 2632L o dł. 0,607 km; 5. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108278L o dł. 0,500 km w Świdnie;	Ogółem 5 504 740,75 w tym w 2023 r. 2 797 863,80

	6. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 128022L o dł. 0,492 km w Chodlu (ul. Piaskowa i ul. Ściegiennego); 7. modernizację (przebudowę) drogi gminnej Nr 108244 L o dł. 0,432 km w Ratoszynie Pierwszym	
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 108154L w miejscowości Książ	612 019,83
4.	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych o długości 850,00 m w m. Ratoszyn Pierwszy, gm. Chodel	391 157,96
5.	Termomodernizacja i remont budynku gminnego w Ratoszynie Drugim	1 343 805,36
6.	Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz remont nawierzchni przy budynku Urzędu Gminy Chodel	177 489,00
7.	Dostosowanie budynków świetlicy wiejskiej w Lipinach i Adelinie do potrzeb społeczno-kulturalnych	338 349,65
8.	Dostawa i montaż instalacji kolektorów słonecznych, instalacji paneli fotowoltaicznych oraz kotłów na biomasę na terenie Gminy Chodel	6 350 345,93
9.	Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozów uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Chodel	959 400,00
10.	Zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Chodel (rozpoczęcie prac w 2020 roku)	Ogółem 3 870 667,11 w tym w 2023 r. 2 231 390,61
11.	Budowa placu zabaw we wsi Trzciniec	55 796,49
12.	Budowa dwóch odcinków drogi dla pieszych o łącznej długości 1,267 km w miejscowości Przytyki	(w trakcie)
13.	Przebudowa drogi gminnej nr 108246L od km rob. 0+000 do km 0+513 w miejscowości Zosinek oraz drogi gminnej nr 108251L od km 2+358 do km 2+653 w miejscowości Godów	(zrealizowano w 2024 r.)
14.	Budowa przedszkola i świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej w Granicach	(w trakcie)
15.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Zosinek	12 520,00
16.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Ratoszyn Drugi	10 380,00
17.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Radlin	10 380,00

Tabela 15 Zestawienie wykonanych w 2023 roku zadań, które wpłynęły na poprawę infrastruktury w gminie

- **Cel strategiczny 2. Rozwój gospodarczy gminy Chodel**

Założenia Strategii Rozwoju Gminy przewidują realizację przedsięwzięć służących budowie nowoczesnej biogospodarki, w tym w szczególności rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego i rybactwa. Zaplanowano podjęcie współpracy z innymi samorządami, przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu i światem nauki, która pozwoli na prężny rozwój lokalnej gospodarki. W celu podniesienia atrakcyjności gminy oraz wzrostu jakości życia mieszkańców

podjęto decyzję o budowie infrastruktury turystycznej, wykorzystującej lokalne zasoby, służące zarówno mieszkańcom, jak i turystom. Biorąc pod uwagę predyspozycje obszaru, wyrażające się w bogactwie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego zakłada się rozwój turystyki i agroturystyki na terenie gminy. W dzisiejszych czasach rozwinięta infrastruktura gospodarcza obszaru, stanowi fundamentalny czynnik jego rozwoju. W ramach celu planuje się realizację działań zmierzających do powstania strefy aktywizacji gospodarczej i budowę, modernizację i przeprowadzenie remontów infrastruktury gospodarczej, stanowiącej podstawę do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorczości. Obecnie wiele regionów i miejsc podejmuje coraz więcej działań promocyjnych. Konkurencja na rynku miejsc, które próbują dotrzeć ze swoją ofertą do szerokiego grona odbiorców jest ogromna, z czego doskonale zdają sobie sprawę władze samorządowe Gminy Chodel. W związku z powyższym planuje się intensyfikację działań zmierzających do rozwoju marki Gminy Chodel i dalszą jej promocję. W 2023 r. na terenie gminy odbyły się m. in.: Pierwszy Chodelski Piknik Motocyklowy, Festyn „Bezpieczna rodzina” oraz Dożynki Gminne. W celu rozwoju gminy w 2023 r. kontynuowano działania zmierzające do współpracy z innymi jednostkami samorządu lokalnego – Gminami: Opole Lubelskie, Poniatowa i Karczmiska. Gmina Chodel kontynuowała prace nad wspólnymi działaniami z jednostkami samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Opole Lubelskie, w tym zawieranie stosownych umów i porozumień, w celu opracowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027.

Tabela wykonanych w 2023 roku zadań które wpłynęły na atrakcyjności gminy

Lp.	Nazwa zadania	Wartość zadania
1.	Zadania obejmujące budowę/przebudowę/remont dróg na terenie gminy Chodel	8 932 399,16 zł
2.	Termomodernizacja i remont budynku gminnego w Ratoszynie Drugim	1 343 805,36 zł
3.	Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz remont nawierzchni przy budynku Urzędu Gminy Chodel	177 489,00 zł
4.	Dostosowanie budynków świetlicy wiejskiej w Lipinach i Adelinie do potrzeb społeczno-kulturalnych	338 349,65 zł
5.	Budowa placu zabaw we wsi Trzciniac	55 796,49 zł

Tabela 16 Zestawienie wykonanych w 2023 roku zadań, które wpłynęły na atrakcyjności gminy

- **Cel strategiczny 3. Poprawa standardu życia mieszkańców gminy**

Poprawa standardu życia mieszkańców jest wartością trudno mierzalną. Na odczuwanie komfortu bądź dyskomfortu życia wpływ mają czynniki obiektywne i subiektywne. Do czynników obiektywnych zaliczyć można łatwy dostęp do urzędzeń infrastruktury technicznej i społecznej, możliwości kształcenia stworzone dla mieszkańców. Czynniki subiektywne wiążą się najczęściej z zaspokajaniem potrzeb kulturalnych, edukacyjnych, atrakcyjnym wykorzystaniem czasu wolnego itp. Zatem priorytetem dla władz samorządowych staje się poprawa standardu życia mieszkańców gminy.

Planuje się podjęcie działań zmierzających do doskonalenia wdrażania i realizacji edukacji odpowiadającej potrzebom społeczeństwa, m.in. poprzez systematyczne podnoszenie poziomu i jakości nauczania w placówkach edukacyjnych oraz poprawę jakości bazy edukacyjnej. Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego jest ważnym elementem konkurencyjności gospodarki. Działania zmierzające do rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego pozwolą ocalić od zapomnienia kulturę i tradycję regionu. Istotne dla poprawy standardu życia mieszkańców staje się również zachowanie i waloryzacja zasobów przyrodniczych.

Zakłada się realizację przedsięwzięć zmierzających ku lepszej komunikacji społecznej i wzroście partycypacji społecznej polegającej na komunikowaniu się mieszkańców z władzami gminy oraz ich obustronnej współpracy, będące istotnymi czynnikami podnoszenia jakości życia i skuteczności działań w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych. Ponadto w celu efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie niezbędne jest podjęcie działań polegających na dokonaniu diagnozy rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań rozwiązywania problemów społecznych. Dla podniesienia jakości życia mieszkańców władze Gminy Chodel planują podjąć działania wspierające wzrost dostępności, jakości i efektywności usług publicznych, z których korzystają mieszkańcy gminy. Realizując założenia tej części Strategii w 2023 roku Gmina wykonała szereg zadań inwestycyjnych, które przyczyniły się do poprawy standardu życia mieszkańców.

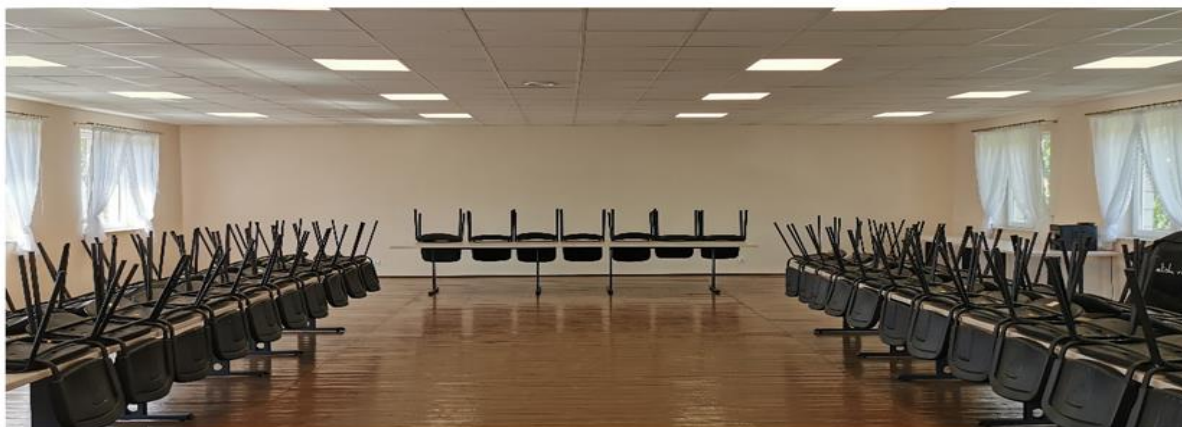
W 2023 roku wykonanych zostało szereg zadań, które wpłynęły na poprawę standardu życia mieszkańców. Do zadań tych zaliczyć należy:

Lp.	Nazwa zadania	Wartość zadania w zł
1.	Przebudowa i remont infrastruktury drogowej w Gminie Chodel, która obejmowała: 1. przebudowę drogi gminnej ul. Godowska w m. Chodel (dawna DW833), dł. 0,998 km; 2. przebudowę drogi gminnej ul. Kościelna w m. Chodel, dł. 0,164 km; 3. przebudowę drogi gminnej nr 108275L dr. pow. 2247L Kol. Borów – dr. pow. 2245L - Grądy, dł. 0,930 km; 4. remont drogi gminnej nr 108154L Dębiny – Sewerynowka – Siewalka – dr. gm. 108237L we wsi Książ, dł. 0,998 km; 5. remont i przebudowę drogi gminnej nr 107060L dr. pow. 2248L – Stasin – Ludwinów – Przedm. Rankowskie, dł. 1,128 km.	5 131 357,57
2.	Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Chodel, która obejmowała: 1. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108243L dr. pow. 2248L - Zastawki - dr. woj. 833 o dł. 0,697 km; 2. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108251L dr. gm. 108243L - Kolonia Godów - dr. gm. 108245L o dł. 1,293 km; 3. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108256L dr. gm. 108250L - Ratoszyn I - dr. gm. 108253L Granice o dł. 0,428 km; 4. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108253L dr. pow. 2633L - Granice Godów - dr. pow. 2632L o dł. 0,607 km; 5. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 108278L o dł. 0,500 km w Świdnie; 6. modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 128022L o dł. 0,492 km w Chodlu (ul. Piaskowa i ul. Ściegiennego); 7. modernizację (przebudowę) drogi gminnej Nr 108244 L o dł. 0,432 km w Ratoszynie Pierwszym	Ogółem 5 504 740,75 w tym w 2023 r. 2 797 863,80
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 108154L w miejscowości Książ	612 019,83
4.	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych o długości 850,00 m w m. Ratoszyn Pierwszy, gm. Chodel	391 157,96
5.	Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz remont nawierzchni przy budynku Urzędu Gminy Chodel	177 489,00
6.	Dostosowanie budynków świetlicy wiejskiej w Lipinach i Adelinie do potrzeb społeczno-kulturalnych	338 349,65

7.	Dostawa i montaż instalacji kolektorów słonecznych, instalacji paneli fotowoltaicznych oraz kotłów na biomasę na terenie Gminy Chodel	6 350 345,93
8.	Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozów uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Chodel	959 400,00
9.	Budowa placu zabaw we wsi Trzciniec	55 796,49
10.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Grądy	12 520,00
11.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Ratoszyn Drugi	10 380,00
12.	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pod wiatą przystankową oraz montaż nowej wiaty w m. Radlin	10 380,00

Tabela 17 Zestawienie wykonanych w 2023 roku zadań, które wpłynęły na poprawę standardu życia mieszkańców

- **Prezentacja wybranych inwestycji gminnych:**

Zdjęcie 1 Dostosowanie budynków świetlicy wiejskiej w Lipinach i Adelinie do potrzeb społeczno-kulturalnych

Zdjęcie 2 Przebudowa drogi gminnej ul. Godowska w m. Chodel (dawna DW833)

Zdjęcie 3 Przebudowa drogi gminnej ul. Kościelna w m. Chodel

Zdjęcie 4 Przebudowa drogi gminnej nr 108275L dr. pow. 2247L Kol. Borów – dr. pow. 2245L - Grądy

Zdjęcie 5 Remont drogi gminnej nr 108154L Dębiny – Sewerynowka – Siewalka – dr. gm. 108237L we wsi Książ

*Zdjęcie 6 Remont i przebudowę drogi gminnej nr 107060L dr. pow. 2248L – Stasin – Ludwinów
– Przedm. Rankowskie*

Zdjęcie 7 Przebudowa drogi gminnej nr 108154L w miejscowości Książ

Zdjęcie 8 Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych o długości 850,00 m w m. Ratoszyn Pierwszy

Zdjęcie 9 Termomodernizacja i remont budynku gminnego w Ratoszynie Drugim

Zdjęcie 10 Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz remont nawierzchni przy budynku Urzędu Gminy Chodel

Zdjęcie 11 Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozów uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Chodel

Zdjęcie 12 Budowa placu zabaw we wsi Trzciniec

2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chodel oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Gmina Chodel posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chodel, które zostało uchwalone przez Radę Gminy, uchwałą Nr XLV/182/2009 w dniu 23 września 2009 r.

Gmina Chodel nie posiada opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego dla całej Gminy. W 2014 roku Rada Gminy uchwałą Nr LII/279/2014 z dnia 12 listopada 2014 roku uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Ośrodka Gminnego Chodel (w tym obszar Zalewu), Etap I. Następnie dokonano zmiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Ośrodka Gminnego Chodel (w tym obszar Zalewu), Etap I uchwałą Rady Gminy Nr XLII/178/2017 z dnia 20 lipca 2017 roku.

Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu pod budownictwo dla terenów objętych miejscowym plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Ośrodka Gminnego Chodel (w tym obszar Zalewu), Etap I wydawane są w formie wypisu z planu dla pozostałych terenów w formie decyzji o warunkach zabudowy.

W 2023 roku wydano:

- 1) 45 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w tym:
 - budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne - 24 decyzje,
 - budownictwo usługowe - 7 decyzji,
 - budownictwo gospodarcze i inne - 14 decyzji;
- 2) 6 wypisów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Ośrodka Gminnego Chodel w tym (obszar Zalewu), Etap I;
- 3) 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

3. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chodel na lata 2017-2023

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chodel na lata 2017-2023 powstał przy szerokiej współpracy z mieszkańcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, podmiotami społecznymi, przedsiębiorcami oraz innymi interesariuszami rewitalizacji.

Dokument jest rezultatem prac analitycznych i konsultacji społecznych służących wytyczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Chodel. Całość dokumentu rozpoczyna opis powiązań Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chodel jest spójny z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego: Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego. Jednocześnie wskazano zgodności celów niniejszego Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu lokalnym - Strategią Rozwoju Gminy Chodel na lata 2015-2023 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chodel na lata 2017-2023.

Cele główne Lokalnego Programu Rewitalizacji:

1) **Znaczne ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych (ubóstwo, bezrobocie) oraz zahamowanie procesów ich rozprzestrzeniania się na teren całej gminy.**

Cel zakłada ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych (bieda, bezrobocie, ubóstwo) i zahamowanie procesów ich rozprzestrzeniania się na teren całej gminy poprzez wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji, ukierunkowane na podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy umiejętności, aktywności mieszkańców, szczególnie grup zmarginalizowanych. Ważnym elementem budowania kapitału społecznego jest realizacja działań zapobiegających patologiom oraz ograniczanie wykluczenia społecznego na wskazanych obszarach. Istotne jest, aby poprzez współdziałanie w realizowanych projektach oraz udostępnienie oferty usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych, zachęcić jak największą część mieszkańców obszarów rewitalizowanych do podjęcia działań służących ich poprawie oraz neutralizować problemy jakimi są m.in. bezrobocie, ubóstwo, często prowadzące do wykluczenia społecznego. Proponowana oferta, zorientowana na aktywizację i integrację lokalnej społeczności powinna być dostosowana i atrakcyjna do różnych grup wiekowych oraz zainteresowań.

Cel zakłada realizację projektów w obszarze infrastruktury, które bezpośrednio wpłyną na podniesienie jakości kapitału społecznego, ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych (w postaci biedy, ubóstwa), aktywizację społeczną, kulturalną oraz budowanie poczucia tożsamości lokalnej.

2) **Zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej i poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej obszaru gminy.**

Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura stanowi podstawę do prężnego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru. Cel ten zakłada zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej i poprawę atrakcyjności gminy, polegającą na zorganizowaniu interesującej pod względem społecznym, kulturowym, gospodarczym przestrzeni publicznej w postaci obiektów infrastruktury publicznej, stref aktywności i integracji lokalnej społeczności, miejsc przeznaczonych pod funkcje gospodarcze. Istotna jest realizacja przedsięwzięć zorientowanych na poprawę infrastruktury nieprawidłowo funkcjonującej, uzupełnionej o ofertę skierowaną do różnych grup wiekowych mieszkańców, która przyczyni się przede wszystkim do poprawy warunków życia osób korzystających z przestrzeni publicznej.

3) Likwidacja barier rozwojowych w sferze gospodarczej/ społecznej/ przestrzennej/ środowiskowej.

Stan infrastruktury gospodarczej, technicznej, ochrony środowiska na terenie danego obszaru determinuje jego pozycję konkurencyjną na rynku regionalnym i subregionalnym oraz jest wyznacznikiem poziomu życia mieszkańców. Wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w tej dziedzinie i upowszechnianie ich na terenie obszarów wskazanych do rewitalizacji w ogromnym stopniu ułatwi mieszkańcom codzienne życie, zachęci nowe osoby do migracji w celach osadniczych oraz rozwoju przedsiębiorczości na obszarze gminy. Dostrzegając bieżące problemy związane z funkcjonowaniem urządzeń użyteczności publicznej, zakłada się realizację projektów zmierzających ku radykalnej poprawie tej sytuacji. W szczególności dotyczy to konieczności podjęcia działań polegających na budowie i modernizacji dróg, rozbudowie sieci chodników, oświetlenia ulicznego, budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Zakłada się również działania z zakresu zagospodarowania terenów publicznych, które zapewnią korzyści z życia w bardziej przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu.

W ramach zaplanowanych przedsięwzięć w LPR w 2023 r. zrealizowano:

Przedsięwzięcie 1

Poprawa stanu lokalnej infrastruktury (infrastruktura drogowa, techniczna, ochrony środowiska):

a. Remont ul. Ściegiennego od skrzyżowania z ul. Partyzantów do końca zabudowy.

Zdjęcie 13 Remont ul. Ściegiennego (wraz z ul. Piaskową)

b. Rozbudowa oczyszczalni i przepompowni ścieków.

Zdjęcie 14 Rozbudowa oraz przebudowa oczyszczalni ścieków

c. Inne elementy (przejścia dla pieszych, chodniki, oznakowania).

Zdjęcie 15 Przebudowa drogi gminnej ul. Godowska w m. Chodel - wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego

Dzięki realizacji poszczególnych przedsięwzięć Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chodel na lata 2017-2023 w 2023 pośrednio osiągnięto założone cele - zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej i poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej obszaru gminy oraz likwidacja barier rozwojowych w sferze gospodarczej/ społecznej/ przestrzennej/ środowiskowej.

4. Strategia Rozwoju Elektromobilności

Gmina Chodel przystąpiła do opracowania Strategii Rozwoju Elektromobilności w ramach przedsięwzięcia sfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego „GEPARD II - transport niskoemisyjny. Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności”, którego celem jest wsparcie działań jednostek samorządu terytorialnego niezbędnych do realizacji polityki elektromobilności.

Elektromobilność stanowi jeden z kluczowych tematów rozwoju współczesnych miejscowości i skoncentrowany jest wokół zagadnień związanych z upowszechnianiem stosowania pojazdów z napędem elektrycznym. Analizując światowe statystyki tempa przyrostu pojazdów elektrycznych i zdając sobie sprawę z unijnych wymogów dotyczących poprawy jakości powietrza, można zaobserwować, że Polskę, podobnie jak inne kraje europejskie, czeka epoka nisko i zeroemisyjnego transportu.

Strategia Rozwoju Elektromobilności na terenie gminy Chodel stanowi odpowiedź na potrzebę zrównoważonego rozwoju rynku mobilności nastawionej na wykorzystanie pojazdów nisko i zeroemisyjnych w Polsce, a także prowadzoną politykę klimatyczno-transportową. Strategia Rozwoju Elektromobilności na terenie gminy Chodel służy realizacji celów wynikających m.in.: z Programu Rozwoju Elektromobilności w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), w tym w szczególności z:

- Planu Rozwoju Elektromobilności „Energia do przyszłości” - przyjętego przez Radę Ministrów dnia 16.03.2017 r.,
- Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych - przyjętych przez Radę Ministrów dnia 29.03.2017 r.,
- Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

Na podstawie problemów i potrzeb w zakresie polityki transportowej wytyczono cele Strategii:

Cel strategiczny: Rozwój elektromobilności na terenie gminy Chodel i ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery przez pojazdy z silnikami spalinowymi.

Cele operacyjne:

- **Cel operacyjny 1.** Stworzenie warunków i infrastruktury dla rozwoju elektromobilności w Gminie.
- **Cel operacyjny 2.** Upowszechnienie elektromobilności wśród mieszkańców gminy, promocja różnych środków transportu opartych na napędzie elektrycznym (samochody, rowery, hulajnogi, inne).
- **Cel operacyjny 3.** Wsparcie działań na rzecz integracji technologicznej i infrastrukturalnej gmin ościennych i powiatu dla rozwoju elektromobilności.
- **Cel operacyjny 4.** Włączenie społeczeństwa i przedsiębiorców z terenu gminy w prace na rzecz rozwoju elektromobilności.
- **Cel operacyjny 5.** Tworzenie ponadlokalnych układów transportowych opartych na elektromobilności.

- **Cel operacyjny 6.** Zakup taboru opartego o napęd elektryczny (autobusy, samochody, rowery, hulajnogi itp.), w tym dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych i matek z wózkami.
- **Cel operacyjny 7.** Wykorzystanie systemów Smart City.

5. Stan dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r., poz. 840) zabytkiem nieruchomym jest „nieruchomość (...) lub zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”.

Do zabytków nieruchomych podlegających ochronie (bez względu na stan zachowania) zalicza się: krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki – zwłaszcza: kopalnie, huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe, cementarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osób lub instytucji. Gmina Chodel należy do zasobnych w wartości kulturowe, podczas gdy wartości zabytkowe zostały znacznie uszczuplone.

Obecnie na obszarze gminy występuje jedna forma prawna ochrony zabytków nieruchomych, tj. wpis do rejestru zabytków. W strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązuje zasada nadrzędności wartości kulturowych, z dopuszczeniem wyłącznie przekształceń o charakterze rewaloryzacyjnym.

Wszelkie prace projektowe wymagają uzyskania warunków i wytycznych konserwatorskich sformułowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zawierających w miarę potrzeb zalecenia specjalistycznych badań oraz ekspertyz interdyscyplinarnych.

Na terenie gminy Chodel zlokalizowane są ponadto liczne obiekty nie chronione formą prawną, częściowo zebrane w ewidencji zabytków. Wójt Gminy Chodel, w porozumieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Lublinie, przyjął zarządzeniem nr 92/2022 z dnia 16 grudnia 2022 roku Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Chodel w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu Gminy Chodel. Wykaz obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Chodel stanowią załączniki nr 1 i 2 do w/w zarządzenia dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Chodel oraz na stronie internetowej Gminy.

W miejscowości Chodel dnia 11 października 2023 roku odbyła się uroczystość odsłonięcia odnowionego nagrobka Karola Chlebickiego ps. "Mściwy" syna Ignacego urodzonego 5 listopada 1915 roku w parafii Chodel, który walczył w obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku. W dalszym okresie II Wojny Światowej Karol Chlebicki walczył w strukturach Armii Krajowej w Rejonie V Obwodu AK Lublin - Powiat. Po 9 lipca 1943 roku został dowódcą placówki ZWZ, którą dowodził do 11 października 1943 roku, kiedy to w Chodlu został zastrzelony przez żołnierza niemieckiego. Przeprowadzenie remontu nagrobka św. Karola Chlebickiego odbyło się z dotacji celowej udzielonej z budżetu Wojewody Lubelskiego. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 13 000 zł.

Wykaz zabytków z terenu gminy Chodel wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego

Lp.	Miejscowość	Zakres wpisu	Nr rejestru zabytków
1.	Chodel	ruiny dawnego kościoła Jezuitów pw. M B. Loretańskiej z wyposażeniem i otaczającym drzewostanem	A/130
2.	Chodel	cmentarz parafialny	A/1016
3.	Chodel	zespół kościoła parafialnego: kościół pw. Trójcy Świętej i Narodzenia NMP wraz z wyposażeniem ruchomym, ogrodzenie cmentarza kościelnego z bramką i kapliczkami, drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego	A/142
4.	Ratoszyn Drugi	kościół paraf. pw. św. Macieja Ap. i św. Katarzyny wraz z otoczeniem, dzwonnica	A/41
5.	Ratoszyn Drugi	zespół dworsko - parkowy: dwór i park	A/125

Tabela 18 Wykaz zabytków z terenu gminy Chodel wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego

Wykaz obiektów i zabytków w gminie Chodel wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas powstania
1.	Antonówka	cmentarz wojenny - partyzancki	1943 r.
2.	Borów-Kolonia	cmentarz wojenny z I wojny światowej	1914 r., 1915 r. i 1918 r.
3.	Borów-Kolonia	młyn wodny	1921 r.
4.	Chodel	Zespół urbanistyczno-architektoniczno-krajobrazowy d. miasta wraz z ulicami, drogami i placami	XVI / XIX w.
5.	Chodel	kapliczka przydrożna z figurą MB	1912 r.
6.	Chodel	kapliczka przydrożna z figurą św. Antoniego z dzieciątkiem	1904 r.
7.	Chodel	cmentarz wojenny z I wojny światowej	1914 r. i 1916 r.
8.	Chodel	cmentarz żydowski	1869-1872 r.
9.	Chodel	remiza strażacka, obecnie kino	ok. 1923 r.
10.	Chodel	zajazd, obecnie dom mieszkalny i sklep (ul. Rynek 24)	1893 r.

11.	Godów	dawny budynek Urzędu Gminy Godów	2 poł. XIX w.
12.	Godów	spichlerz w zespole folwarcznym	3 ćw. XVIII w.
13.	Godów	Budynek gospodarczy	I. 20 XX w.
14.	Borów–Kolonia (Trzciniec)	cmentarz wojenny z I wojny światowej	1914 r. i 1915 r.
15.	Książ	cmentarz wojenny z I wojny światowej	1915 r.
16.	Majdan Borowski	młyn wodny	2 poł. XIX w.
17.	Radlin	dawna szkoła, obecnie dom mieszkalny	I. 20 XX w.
18.	Ratoszyn Pierwszy	cmentarz parafialny	2 poł. XIX w.
19.	Ratoszyn Drugi	głaz ku czci Tadeusza Kościuszki	1917 r.
20.	Ratoszyn Drugi	Gorzelnia wraz z pompą parową z 1946 r.	1900 r.
21.	Zastawki (Kozuchówka)	pomnik ku czci poległych partyzantów AK i pomordowanych mieszkańców wsi	1972 r.

Tabela 19 Wykaz obiektów i zabytków w gminie Chodel wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

6. Transport i komunikacja

6.1. Stan dróg na terenie gminy Chodel jest zróżnicowany i przedstawia się następująco:

Nr drogi	Przebieg drogi	Rodzaj nawierzchni				Długość ogółem (m) (m ²)	Uwagi
		asfaltowa (mb) (m ²)	betonowa (mb) (m ²)	łuczeń (mb) (m ²)	naturalne (mb) (m ²)		
108154	Siewalka – granice gminy do drogi gminnej 108237 we wsi Książ	4700 17980	- -	- -	- -	4700 17980	2023 r.
108237	od drogi pow. 2240 L – Książ - do drogi pow. 1630L	1800 6000	-	500 1500	600 1800	2900 9300	
108238	od drogi pow. 2247L – Huta Borowska – do drogi pow. 2244L	2500 7500	-	-	-	2500 7500	
108239	od drogi pow. 2247L – Majdan Borowski – do drogi pow. 2247L we wsi Jeżów	1142 3474	- -	408 1632	-	1550 5106	
108240	od drogi pow. 2247L –Borów Kolonia	317 1170	-	83 290	- -	400 1460	
108241	od drogi pow. 2247L – Chodel (ul. Zapory, ul. Leśna)	870 4520	-	-	200 800	1070 5320	30 m 165m ² kostka brukowa pod wiaduktem
108242	od drogi woj. 747 – Budzyń	1500 4600	-	-	-	1500 4600	
108243	od drogi pow. 2248L – Zastawki – do drogi woj. 833	2410 9500	-	-	-	2410 9500	

108244	od drogi pow. 2245L – Ratoszyn Pierwszy – do drogi pow. 2248L	1900 6087	-	-	-	1900 6087	
108245	od drogi pow. 2245L – Ratoszyn Drugi – Kolonia Górna – Kolonia Granice	7355 26903	-	-	670 2335	8025 29238	
108246	od drogi pow. 2245L – Zosinek – do granicy gminy	2900 10150	-	-	-	2900 10150	
108247	od drogi pow. 2248L – Radlin Kolonia – do drogi pow. 2248L	2000 7030	-	-	-	2000 7030	
108248	od drogi pow. 2248L – Ratoszyn Drugi – do drogi pow. 2631L	1330 5490	-	1170 3510	-	2500 9000	
108249	od drogi pow. 2634L – Kolonia Ratoszyn drugi – do drogi gminnej 108245	1001 4550	-	-	-	1001 4550	
107060	Stasin od drogi pow. 2248 do granicy gminy	2000 11000	-	-	-	2000 11000	
108250	od drogi pow. 2248L – Kolonia Ratoszyn Pierwszy – do granicy gminy	4150 19508	-	-	-	4150 19508	
108251	od drogi gminnej 108243 – Kolonia Godów – do drogi gminnej 108245	3150 11175	-	-	-	3150 11175	
108252	od drogi woj. 833 do drogi gminnej 108251	-	-	-	750 3000	750 3000	
108253	od drogi pow. nr 2633L – Granice – Godów – do drogi powiatowej 2632L	3295 416x3m 2879x3,5m 11324	-	-	-	3295 11324	
108254	od drogi woj. nr 833 – Granice – do drogi gminnej 108253	1000 3730	-	-	-	1000 3730	
108255	od drogi woj. nr 833 – Granice – do drogi gminnej 108253	1100 4850	-	-	-	1100 4850	
108256	od drogi gminnej 108251 – Ratoszyn Pierwszy – do drogi gminnej 108253 Granice	3700 17082	-	-	-	3700 17082	
108257	od drogi woj. 833 – Świdno – do drogi pow. 2633L	730 2950	-	-	670 2010	1400 4960	
108258	od drogi pow. 2509L – Świdno – do drogi pow. 2622L	1100 5536	-	-	-	1100 5536	
108274	od drogi pow. 2247L – Borów Kolonia – do granicy gminy	-	-	1700 5100	550 1650	2250 6750	
108275	od drogi pow. 2247L – Borów Kolonia – do drogi pow. 2245L we wsi Grądy	1900 6325	-	-	-	1900 6325	2023 r.
108276	od drogi gminnej 107060 – Stasin – do granicy gminy	1250 4375	-	-	-	1250 4375	
108277	od drogi powiatowej 2631L – Ratoszyn Pierwszy – do drogi gminnej 108250	750 3000	-	-	-	750 3000	
108278	od drogi powiatowej 2633L – Świdno – do granicy gminy	840 2940	560 1960	150 525	-	1550 5425	
108282	od drogi woj. 747 – Chodel (ul. Targowa) – do drogi woj. 747	120 570	-	-	230 690	350 1260	
113484	Chodel od drogi powiatowej nr 2630 L ul. Piłsudskiego – do drogi gminnej – ul. Partyzantów (ul. Polna)	-	450 1878	-	-	450 1878	2016 r. kostka brukowa
113485	od drogi powiatowej nr 2245L – Ratoszyn Drugi - do drogi gminnej nr 108245 L	990 4094	-	-	-	990 4094	
113486	od drogi woj. 833 – Granice – do dz. 599 w Granicach	1200 3855	-	-	-	1200 3855	
113487	od drogi woj. 833 – Granice – do dz. 513/2 (za szkołą w Granicach)	1300 4550	-	-	-	1300 4550	

113489	od drogi gminnej nr 108278L w Świdnie – do drogi gminnej nr 108278I w Świdnie	-	564 1410	-	1036 3108	1600 4518	
128021	droga zlokalizowana w m. Chodlu (ul. Mostowa, Rynek, Partyzantów)	1850 900x6,5 = 5850 950x8,5 = 8075 13925	-	-	-	1850 13925	2020 r. (1010 +1010) x1,5=3030
128022	droga zlokalizowana w m. Chodlu (ul. P. Ściegiennego i Piaskowa)	515 515x6 = 3090 3090	-	65 155x6 = 930 390	-	580 3480	2022 r. 2020 r. Chodnik (165+60) x 1,5 = 337,5m ²
128032	droga zlokalizowana w m. Jeżów – od drogi woj. 747 do dz. nr ew. 182	-	-	-	250 1000	250 1000	
brak numeru	ul. Godowska i ul. Opolska (odjęto odcinek drogi nad wiaduktem 300 m)	1000 400 x 6,00 180x 9,00 420 x 6,00 6540 2050 2050 x 6,00 12300	- - -	- - -	- - -	3050 całość 6540 + 14100 = 20640 20640	Ścieżka ul. Godowska 998 m x 2,5 m = 2495 m ² 2023 r. 800 m x 1,5 m = 1200 m ² 3695 m ²
	Razem:	65715 267673	1574 5248	4076 12947	4956 16393	76321 302261	2023 r.

Tabela 20 Wykaz dróg gminnych w gminie Chodel wg rodzaju nawierzchni – stan na 31.12.2023 r.

6.2. Komunikacja zbiorowa

W 2023 roku w ramach środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na terenie gminy Chodel funkcjonowały zainicjowane w 2019 r. przewozy pasażerskie na terenach komunikacyjnie wykluczonych. Uruchomione zostały linie komunikacyjne na trzech kierunkach obejmujących następujące miejscowości wykluczone komunikacyjnie:

1. Siewalka – Lipiny – Chodel – Godów – Granice – Ratoszyn Pierwszy – Grądy – Ratoszyn Drugi – Ratoszyn Pierwszy – Kożuchówka – Chodel – Jeżów – Majdan Borowski – Borów – Borów-Kolonia;
2. Siewalka – Lipiny – Chodel – Kożuchówka – Ratoszyn Pierwszy – Grądy – Ratoszyn Drugi – Ratoszyn Pierwszy – Kożuchówka – Chodel – Jeżów – Majdan Borowski – Borów – Borów-Kolonia;
3. Radlin - Ratoszyn Drugi- Grądy - Ratoszyn Pierwszy – Kożuchówka – Chodel – Lipiny – Siewalka.

Po podpisaniu umowy o dopłatę z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim oraz z operatorem świadczącym usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego uruchomione zostały linie komunikacyjne. Łączna długość trasy komunikacyjnej w roku 2023 wynosiła **26 250 km**. Całościowy koszt dopłat to **78 750,00 zł**, w tym dopłata z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych wyniosła **78 750 ,00 zł**, a wkład własny **10 500,00 zł**.

Z informacji otrzymywanych od przewoźnika obsługującego utworzone linie komunikacyjne wynika, że korzysta z nich mała liczba mieszkańców. Niemniej zadanie będzie kontynuowane w następnych latach.

7. Ochrona środowiska

Na terenie Gminy Chodel nie prowadzi się pomiaru poziomu hałasu drogowego. Można jednak przypuszczać, że w 2023 r. nie zostały odnotowane przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego. Wiąże się to z faktem, że gmina nie posiada na swoim terenie dróg krajowych i szybkiego ruchu. Przez gminę przebiegają odcinki dwóch dróg wojewódzkich tj. droga wojewódzka nr 747 relacji Iłża – Konopnica (łączy gminę z drogą krajową o randze ekspresowej S-19 i drogą wojewódzką nr 824 tzw. "Nadwiślanką" oraz droga wojewódzka nr 833 relacji Chodel – Kraśnik. Ruch na drodze 747 prowadzony jest obwodnicą Chodla. Na większości odcinków przebiega ona po terenach rolniczych i słabo zabudowanych.

W naszej gminie brak jest zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska. Gmina ma charakter typowo rolniczy. Największe zakłady to: sortownie, przetwórnice i chłodnie owoców i warzyw oraz zakłady zajmujące się uprawą warzyw i pieczarek. Skala produkcji w tych zakładach jest stosunkowo niewielka. Gmina nie wykonuje pomiarów poziomu zanieczyszczenia powietrza oraz nie posiada informacji o emisji zanieczyszczeń gazowych takich jak: dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla i dwutlenek węgla.

Monitoring jakości powietrza obejmuje zadania związane z badaniem i oceną stanu zanieczyszczenia powietrza, w tym pomiary i oceny jakości liczone na podstawie 1 -godzinnych wyników z pomiarów stężeń w powietrzu: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu PM10, pyłu PM 2,5, ozonu. Na terenie gminy Chodel nie wykonuje się pomiarów poziomu zanieczyszczenia powietrza. Mierzenie odbywa się na czynnej stacji w Kraśniku ul. Koszarowa 10, oznaczenie stacji - (LbKrasKoszar). Opierając się na wynikach stacji w 2023 roku nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń Pyłem PM 10.

7.1. Gospodarka odpadami i gospodarka ściekowa

Podstawą prawną regulującą gospodarowanie odpadami na terenie województwa lubelskiego jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022”. Jest to jeden z elementów służących do osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz wypełnienie wymogu ustawowego wyrażonego w nowej ustawie o odpadach. Obowiązująca ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2021 r., poz.779) zniósła obowiązek opracowywania gminnych i powiatowych planów gospodarki odpadami. Celowy Związek Gmin "PROEKOB" z siedzibą w Bełżycach został zarejestrowany w Rejestrze Związków Międzygminnych w dniu 25 listopada 2004 roku pod pozycją 271. Związek tworzy 15 gmin i są to: Bełżyce, Bychawa, Chodel, Jabłonna, Jastków, Józefów nad Wisłą, Konopnica, Krzczonów, Łaziska, Nałęczów, Opole Lubelskie, Poniatowa, Wojciechów, Wysokie oraz Zakrzew. "PROEKOB" został powołany do realizacji przedsięwzięcia pod nazwą "Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Bełżyce", jednocześnie jest to jednostka organizacyjna koordynująca wykonanie tego zadania. Inwestycja została odebrana w dniu 31 marca 2014 roku. W roku 2023 zakład odbierał odpady od wszystkich gmin należących do związku.

W 2023 r. udział ścieków oczyszczonych wyniósł 29 464,12 m³ w tym 3953,5 m³ stanowiły ścieki dowożone. W ciągu roku nie realizowano znaczących inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej. W 2023 roku podłączone zostało do kanalizacji tylko 1 gospodarstwa domowe.

Na terenie Chodla podłączonych do sieci kanalizacyjnej jest 266 budynków w tym 247 mieszkań.

W 2023 roku odebranych i wywiezionych na składowisko odpadów zostało 1027,54 tony odpadów komunalnych w tym:

1. W ramach odbioru od gospodarstw domowych odebrano i wywieziono 982,64 tony w podziale na frakcje:
 - Odpadów zmieszanych 589 t
 - Opakowań szklanych 105,7 t
 - Opakowań z tworzyw sztucznych 134,6 t
 - Opakowań z papieru i tektury 11,34 t
 - Odpadów budowlanych 11,0 t
 - Opony 18,44 t
 - Odpadów wielkogabarytowych 93,76 t
 - Biodpadów 7,66 t
 - Popioły 6,74 t
 - Odzież 3,0 t
 - Metale 1,4 t
2. Od sklepów, zakładów i instytucji z terenu gminy przedsiębiorstwa komunalne odebrały i wywoziły na składowiska 44,9 tony odpadów zmieszanych.

Podział odpadów na frakcje	Ilość odebranych odpadów w tonach				
	2019	2020	2021	2022	2023
odpady zmieszane	448,52	473,95	520,96	550,68	589,00
opakowania szklane	87,88	100,38	118,60	108,4	105,7
opakowania z tworzyw sztucznych	78,9	115,82	127,70	121,2	134,6
opakowania z papieru i tektury	2,94	13,06	12,90	17,8	11,34
odpady budowlane	12,78	5,7	11,94	7,9	11,0
opakowania z metali	-	-	17,18	5,5	1,4
opony	19,24	21,28	15,12	10,7	18,44
odpady wielkogabarytowe	66,62	156,99	111,04	57,9	93,76
biodpady	0,96	36,44	24,78	26,7	7,66
popioły	16,58	19,01	15,20	16,58	6,74
zużyte urządzenia elektryczne	16,14	27,02	13,04	7,7	0,00
odzież	-	1,22	0,32	5,8	3,0
odpady ze sklepów, zakładów i instytucji	31,13	65,37	36,11	44,27	44,9
Suma odpadów komunalnych	781,69	1036,24	1024,89	981,13	1027,54

Tabela 21 Ilość odebranych odpadów wg podziału na frakcje w gminie Chodel w latach 2019-2023

7.2. Program usuwania wyrobów azbestowych

Program usuwania wyrobów azbestowych Gmina Chodel posiada opracowany „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Chodel”, który był załącznikiem do uchwały nr V/28/2011 Rady Gminy Chodel z dnia 08 marca 2011 r. Celem programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia obszaru Gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest;
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań;
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska;
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest;
- pomoc mieszkańcom Gminy w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo –azbestowych zgodnie z przepisami prawa.

W 2023 kolejny raz ruszył nabór przedsięwzięcia realizowanego w ramach składanego do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem związanym z wymianą pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych. Każdego z zainteresowanych rolników zobligowano do złożenia do Urzędu Gminy Chodel wniosku o ilości odpadów zawierających azbest, które powstaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia, celem ich odbioru i utylizacji. W ramach projektu na gminy nałożono obowiązek do rzetelnego oszacowania kosztów prac na podstawie zrealizowanych umów zawartych pomiędzy właścicielem gospodarstwa rolnego a ARMiR w ramach Działania A1.4.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności potwierdzonym otrzymaniem zwrotu poniesionych kosztów za wymianę pokrycia dachu.

Mając powyższy fakt na uwadze 67 rolników zapytano o stan zaawansowania inwestycji. W 2023 roku rolnicy nie zrealizowali w/w przedsięwzięcia dlatego też odbiory w ramach dofinansowania z WFOŚiGW nie mogły być realizowane.

7.3. Program „Czyste Powietrze”

W dniu 30 września 2021 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Gminą Chodel i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, zgodnie z którym w Urzędzie Gminy Chodel został utworzony punkt konsultacyjno–informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Głównym celem Programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania, beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania oraz beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania. Dofinansowanie mogą otrzymać osoby fizyczne, które są właścicielami lub współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od wysokości dochodu i przyznawana jest na 3 poziomach.

Uruchomiony Punkt Konsultacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom Gminy Chodel aplikowanie o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze” oraz w uzyskaniu wszelkich informacji dotyczących Programu i korzyści wynikających z niego. Pracownik Urzędu odpowiedzialny za stanowisko Programu podejmuje działania polegające na przeprowadzaniu wizyt u mieszkańców oraz organizowaniu spotkań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi Wnioskodawcami i przedstawia im korzyści płynące z wzięcia udziału w Programie. Dzięki przeprowadzanych wizyt u mieszkańców oraz organizowanych spotkań można dotrzeć do szerokiego grona potencjalnych Wnioskodawców. W punkcie jest dostępność uzyskania materiałów informacyjnych i promocyjnych o Programie. W ramach punktu konsultacyjno-informacyjnego udzielana jest również pomoc Wnioskodawcom w skompletowaniu wymaganych dokumentów (załączników) wymaganych do rozliczenia przyznanego dofinansowania, w celu poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność.

W roku 2023 za pośrednictwem punktu konsultacyjnego, utworzonego w Urzędzie Gminy Chodel zostało złożonych 24 wnioski o dofinansowanie w ramach Programu. 6 wniosków zostało sporządzonych dla beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania, 9 wniosków dla beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu oraz 9 wniosków dla beneficjentów uprawnionych do poziomu najwyższego.

Mieszkańcy, którzy byli uprawnieni do poziomu podwyższonego i najwyższego dofinansowania musieli koniecznie wykazać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Zaświadczenia o dochodzie wydawane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu.

Dane liczbowe dot. stanu wdrażania Programu „Czyste Powietrze” na terenie gminy Chodel w poszczególnych latach

Liczba obsłużonych wniosków	2022 r.	2023 r.
Liczba osób, które skorzystały z punktu konsultacyjno-informacyjnego uruchomionego w Urzędzie Gminy Chodel	92	143
Liczba wniosków o dofinansowanie złożonych za pośrednictwem Gminy	8	24
Liczba wydanych przez GOPS zaświadczeń o dochodach	15	55
Zorganizowane spotkania informacyjne z mieszkańcami dotyczące programu	3	2

Tabela 22 Dane liczbowe dot. stanu wdrażania Programu „Czyste Powietrze” na terenie gminy Chodel w latach 2022-2023

8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Chodel

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Chodel w 2023 roku uchwalony dnia 28 lutego 2023 r. – uchwałą nr LXIV/270/2023 ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich przebywających na terenie Gminy Chodel.

Cel i zadania programu:

- ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie gminy Chodel oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom, przebywającym w granicach administracyjnych gminy,
- sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt z terenu gminy i opieka nad nimi przez schroniska w zakresie podpisanych umów,
- sterylizacja bądź kastracja zwierząt,
- poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt.

Gmina Chodel posiada obecnie umowę, podpisaną ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt Nowodwór 21-100 Lubartów. W 2023 roku realizacja zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt wyniosła 38 496,31 zł. W skutek interwencji do schroniska trafiło 11 bezdomnych psów. Dokarmiano zwierzęta poprzez zakup i wydawanie karmy społecznym opiekunom.

	2019	2020	2021	2022	2023
Wydatkowana kwota na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	35.186,09 zł	30.545,14 zł	50.340,84 zł	42.207,54 zł	38.496,31 zł

Tabela 23 Wysokość wydatkowanej kwoty na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w gminie Chodel w latach 2019-2023

W ramach programu Wójt Gminy prowadził we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Gminy działania edukacyjne, między innymi w zakresie odpowiedzialnej, właściwej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego traktowania, propagowania sterylizacji i kastracji, a także adopcji zwierząt bezdomnych.

Zarządzeniem Nr 1/2023 Wójta Gminy Chodel z dnia 02 stycznia 2023 roku wprowadzono dofinansowanie sterylizacji/kastracji zwierząt właścicielskich w roku 2023. Gmina dofinansowywała 50 % kosztów zabiegu, zaś właściciel był zobowiązany do pokrycia pozostałych kosztów bezpośrednio u weterynarza realizującego usługi. Zabieg wykonywany był w Gabinetie Weterynaryjnym w Chodlu. Prawo do uczestnictwa w akcji mieli właściciele zwierząt, którzy są zameldowani na terenie gminy Chodel. W 2023 roku wykonywano zabiegi sterylizacji i kastracji czworonogów na kwotę 9.900,00 zł.

9. Ochrona zdrowia

9.1. Podstawowa opieka zdrowotna

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej świadczenia dla ludności w 2023 roku prowadził 1 ośrodek zdrowia tj.: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDICAL w Chodlu. Ośrodek zdrowia realizował kontrakty NFZ w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

W zakresie opieki zdrowotnej na terenie gminy Chodel w ubiegłym roku funkcjonowało 2 apteki w Chodlu, które zaopatrywały mieszkańców w leki i artykuły sanitarno-ambulatoryjne. We wszystkich aptekach pracowali magistry farmacji.

9.2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.

Gmina Chodel umożliwi osobom z problemem alkoholowym oraz ich rodzinom korzystanie z szerokiego zakresu pomocy.

W przypadku nadużywania alkoholu można złożyć wniosek o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodlu. Gminna Komisja składa się z 6 osób.

Na dzień 1 stycznia 2023 r. na terenie gminy zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych posiadało 20 podmiotów, z czego 17 punktów to punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – sklepy, natomiast 3 to punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, tj. lokale gastronomiczne.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba podmiotów zmieniła się, gdyż w trakcie roku dwóch przedsiębiorców zrezygnowało z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu likwidacji działalności, natomiast jeden nowy przedsiębiorca otrzymał zezwolenia. Ostateczny stan na 31.12.2023 r. to 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – sklepy oraz 3 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, tj. lokalne gastronomiczne.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez Gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu jak również uzyskanych środków finansowych od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml) w 2023 r. sfinansowane zostały następujące wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- na funkcjonowanie 11 wiejskich świetlic środowiskowych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży na pozalekcyjne zajęcia sportowe jak również spędzanie wolnego czasu w celu popularyzacji wychowania w trzeźwości przeznaczono kwotę 144 603,91 zł;
- na funkcjonowanie powołanej przez Wójta Gminy Chodel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest podejmowanie działań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. W ramach prac członkowie komisja zajmowali się m. in. rozpatrywaniem wniosków związanych z nadużywaniem alkoholu w celu podjęcia czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu z zakładzie lecznictwa odwykowego. Na zadania te przeznaczono kwotę 5.700,00 zł.

W 2023 roku członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wezwali i przeprowadzili rozmowy motywujące z 3 osobami podejrzewanymi o nadużywanie napojów alkoholowych oraz z 3 świadkami. Realizując swoje działania komisja podjęła czynności motywujące.

10. Pomoc społeczna

10.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu

W 2023 r. na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej udzielono pomocy w następujących formach:

- 1) zasiłek stały przyznano dla 20 osób (w tym 18 dla osób samotnie gospodarujących), na kwotę 135 667,05 zł – z dotacji wojewody;
- 2) składka zdrowotna opłacana za 18 osób otrzymujących zasiłek stały na kwotę 10 868,18, zł;
- 3) zasiłek okresowy przyznano 38 osobom na kwotę 83 769,82 zł z dotacji od wojewody;
- 4) zasiłki celowe i w naturze przyznano osobom na kwotę 32 413,06 zł w tym:
 - a/ specjalny zasiłek celowy dla 6 osób na kwotę 1 800,00 zł,
 - b/ zasiłek celowy dla 1 osoby na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na kwotę 6 000,00 zł,
 - c/ pobyt 1 osoby w schronisku na kwotę 2 430,56 zł,
- 5) zasiłek celowy dla 1 osoby na dofinansowanie kosztów remontu budynku mieszkalnego dla osoby poszkodowanej w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej w wysokości 14 000,00 zł,
- 6) usługi opiekuńcze przyznane dla 6 osób w ilości 479 godzin na kwotę 28 230,51 zł;
- 7) program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – pomocą objęto 147 osób, na kwotę 84 899,00 zł w tym:
 - środki Gminy 18 899,00 zł,
 - dotacja wojewody 66 000,00 zł z tego:
 - a) posiłek dla 88 osób na kwotę 48 727,50 zł w tym dla:
 - 20 dzieci do czasu rozpoczęcia szkoły podstawowej;
 - 68 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
 - b) pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego dla 4 dzieci na kwotę 1 371,50 zł,
 - c) zasiłek celowy dla 30 rodzin, na kwotę 34 800,00 zł
- 8) odpłatność za pobyt 10 osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w 2023 r. na łączną kwotę 440 175,79 zł,
- 9) świadczenie pracy socjalnej w 108 rodzinach.

Uchwałą Nr XIII/69/2019 Rady Gminy Chodel z dnia 19 września 2019 roku przyjęto program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Celem głównym programu osłonowego jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Cele szczegółowe programu osłonowego:

Program jest elementem polityki rozwiązywania problemów społecznych gminy w zakresie:

- a) poprawy poziomu życia rodzin zamieszkujących na terenie gminy;
- b) wspierania dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych;
- c) kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą łącznie:

W 2023 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 174 osoby (tj. 110 rodzin, w tym 304 osoby w rodzinach), w tym:

- 1) w formie świadczeń pieniężnych 80 osób (tj. 77 rodzin, w tym 167 osób w rodzinach);
- 2) w formie świadczeń niepieniężnych 94 osoby (tj. 45 rodzin, w tym 196 osób w rodzinach);
- 3) wyłącznie w postaci pracy socjalnej 14 rodzin (w tym 34 osób w rodzinach).

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek:

- 1) 94 osób w wieku przedprodukcyjnym;
- 2) 95 osoby w wieku produkcyjnym;
- 3) 23 osoby w wieku poprodukcyjnym.

Powody przyznania pomocy rodzinom:

- 1) ubóstwo – 82,
- 2) sieroctwo – 0,
- 3) potrzeba ochrony macierzyństwa – 7,
- 4) w tym potrzeba ochrony wielodzietności - 5
- 5) bezrobocie – 56,
- 6) niepełnosprawność – 37,
- 7) długotrwała lub ciężka choroba – 21,
- 8) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstw domowego – 37, w tym:
 - a) rodziny niepełne – 13,
 - b) rodziny wielodzietne – 9,
- 9) alkoholizm - 3,
- 10) trudności w przystosowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 4,
- 11) zdarzenie losowe – 1.
- 12) klęska żywiołowa lub ekologiczna -1

Typy rodzin objętych pomocą społeczną:

Rodziny ogółem -124, z tego:

- 1) rodziny z dziećmi – 49,
- 2) rodziny niepełne – 12,
- 3) rodziny emerytów i rencistów – 16.

Zakres realizowanej pracy socjalnej z klientem indywidualnym:

- 1) działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym poprzez np. prowadzenie indywidualnej pracy z rodziną skierowanej na zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji, kierowanie dzieci i młodzieży do udziału w zorganizowanych formach wypoczynku letniego, informowanie rodzin o możliwości udziału w zajęciach edukacyjnych, kierowanie do DPS, pomoc w umieszczeniu w ZOL;
- 2) minimalizowaniu skutków dysfunkcji: podjęcie leczenia odwykowego, wyjście z bezrobocia, usamodzielnienie ekonomiczne, organizacja wizyt lekarskich;
- 3) motywowanie do zmiany sytuacji: motywowanie do zwiększenia mobilności na rynku pracy, podniesienia kwalifikacji zawodowych i usamodzielnienia finansowego;
- 4) realizowanie zaplanowanego procesu pracy socjalnej z udziałem klienta, towarzyszenie w pokonywaniu bieżących trudności: edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, w tym wspólne z klientem planowanie wydatków, rozliczanie z udzielonej

- pomocy, motywowanie do uporządkowania mieszkania oraz terenu wokół niego, wskazanie osobie bezrobotnej pomysłu na dodarcie do potencjalnych pracodawców (internet, ulotki, prasa), pomoc i poradnictwo w spłacie lub umorzeniu zaległości;
- 5) monitorowanie środowisk zagrożonych: systematyczne wizyty w środowisku, kontakt i wymiana informacji z dzielnicowymi, kuratorami, szkołami, służbą zdrowia, wspólne podejmowanie działań mających na celu zniwelowanie zagrożeń;
 - 6) przeciwdziałanie izolacji społecznej: motywowanie do udziału w turnusach rehabilitacyjnych oraz pobyt w Dziennym Domu Seniora, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie do udziału w grupach wsparcia;
 - 7) kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci;
 - 8) kierowanie wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do właściwych organów (art. 110 ust 6 ustawy o pomocy społecznej);
 - 9) pomoc w ustaleniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych, alimentacyjnych, świadczenia uzupełniającego, zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku dla sieroty zupełnej;
 - 10) indywidualne porady z zakresu przestrzegania norm sanitarnych w związku z rozszerzającym się zjawiskiem pandemii;

Działania w formie pracy socjalnej ukierunkowane na społeczność lokalną w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

- 1) monitoring rodzin szczególnie dysfunkcyjnych oraz niewydolnych wychowawczo;
- 2) stała współpraca z dzielnicowymi, kuratorami i pedagogami szkolnymi;
- 3) podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie negatywnych i niepożądanych zachowań zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodzin;
- 4) prowadzenie działań osłonowych przeciwdziałających sytuacjom w następstwie których zachodziłaby konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej poprzez przydzielenie rodzinom asystenta rodziny;
- 5) udzielanie pomocy finansowej;
- 6) przekazywanie informacji o instytucjach wspierających funkcjonowanie rodziny.

Działania w formie pracy socjalnej ukierunkowane na społeczność lokalną w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Chodel:

- 1) stała współpraca z dzielnicowymi, kuratorami i pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy UG w Chodlu;
- 2) monitoring środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy;
- 3) kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację rodziny;
- 4) kierowanie wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

W 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 16 „Niebieskie Karty” wszczęte w 14 rodzinach. Procedurą zostało objętych 40 osób w tym 15 kobiet, 3 mężczyzn oraz 1 dzieci spośród których 4 rodziny były objęte pomocą asystenta rodziny. W rodzinach objętych procedurą została przeprowadzona diagnoza sytuacji i udzielone poradnictwo socjalne informujące o możliwych formach pomocy.

Działania w formie pracy socjalnej ukierunkowane na społeczność lokalną w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu w ramach programu osłonowego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023:

- 1) przyznawanie posiłków dla dzieci i młodzieży szkolnej i przedszkolnej,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku.

Współpraca z instytucjami i placówkami zewnętrznymi:

- 1) Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.
- 2) Policją poprzez wspólne monitorowanie środowisk.
- 3) Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez kierowanie wniosków o diagnozowanie uzależnień i klientów GOPS.
- 4) PCPR w Opolu Lubelskim poprzez kierowanie klientów do poradnictwa specjalistycznego i monitorowanie sytuacji dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych.
- 5) Placówkami oświatowymi poprzez wymianę informacji o dzieciach z rodzin objętych pomocą.
- 6) Placówkami Służby Zdrowia poprzez wymianę informacji i współpracę na rzecz klientów GOPS.

Działania w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 Plus współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

- 1) wydano 283 skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej dla 734 osób,
- 2) wydano 11 230,20 kg żywności osobom najbardziej potrzebującym.

Podejmowane inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt Dzienny Dom Seniora w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest zwiększenie dostępności usług społecznych poprzez utworzenia nowych miejsc opieki dla 30 osób starszych/niesamodzielnych(osób zagrożonych ubóstwem lub zagrożeniem społecznym w nowo utworzonym ośrodku zapewniającym opiekę dzienną - utworzony został dom dziennej pomocy (DDP) w gminie Chodel oraz świadczenie usług opiekuńczych dla 14 osób.

Działania Ośrodka na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2021r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej

Podstawowym zadaniem Gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcje asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i codziennych czynnościach.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, w ramach zadaniowego czasu pracy, zatrudniony jest asystent rodziny, którego wsparciem objętych zostało **19 rodzin** w których wychowywało się **51 dzieci**.

Do zadań własnych Gminy należy także między innymi współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo – wychowawczej. W **2023 roku** w systemie pieczy zastępczej było **10 dzieci**. Całkowity koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2023 roku **wyniósł 42 992,98 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia uczniom pomoc socjalną w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych na podstawie art. 90b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Pomoc skierowana jest do wszystkich uczniów zamieszkałych na terenie gminy Chodel. Stypendia szkolne przyznawane są w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów w zajęciach edukacyjnych prowadzonych w ramach planu nauczania, jak również wykraczających poza ten plan, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą dotyczących w szczególności:

- a) zakupu podręczników, lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, programów komputerowych i innych pomocy edukacyjnych,

- b) zakupu przyborów i pomocy szkolnych, tornistrów, stroju na zajęcia wychowania fizycznego oraz innego wyposażenia uczniów wymaganego przez szkołę,
- c) opłat za udział w zajęciach nauki języków obcych lub innych zajęciach edukacyjnych,
- d) opłat za udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach (wyjazdach) do kin, teatrów lub innych imprezach organizowanych przez szkołę,
- e) abonamentu za Internet.

Wypłacone świadczenia za okres	Liczba przyznanych stypendiów szkodnych	Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	Wydatkowane środki	w tym:	
				Środki z dotacji L UW	Środki z UG
I-VI 2023	105	3	95 012,07	76 009,66	19 002,41
IX-XII 2023	110	1	71 300,59	57 040,47	14 260,12

Tabela 24 Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne w 2023 r.

Wydatki, na realizację świadczeń rodzinnych po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń w 2023 r. wyniosły 5 152 386,84 zł. w tym:

- 1) **4 409 497,48 zł** na realizację: zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- 2) na realizację składek emerytalno-rentowych – **585 158,90 zł**,
- 3) koszty obsługi (SR) **157 729,46 zł**.

Wydatki na realizację składek zdrowotnych zgodnie z ustawą z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na kwotę **109 520,56 zł**

L.p.	Charakterystyka rodzin	2023 r.
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	399
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny:	221
2.1.	- na jedno dziecko	76
2.2.	- na dwoje dzieci	77
2.3.	- na troje dzieci	45
2.4.	- na czworo i więcej dzieci	23

Tabela 25 Charakterystyka rodzin pobierających świadczenia rodzinne

W 2023 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 20 rodzin, w tym:

- 1) z jedną osobą uprawnioną - 13 rodzin;
- 2) z dwiema osobami uprawnionymi - 3 rodzin;
- 3) z trzema osobami uprawnionymi - 1 rodzina;
- 4) z czterema i więcej osobami uprawnionymi - 3 rodziny.

Koszt świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 r. wynosi– 271 199,37 zł, z tego na osoby uprawnione w wieku:

- 1) 0-17 lat – **241 668,64 zł,**
- 2) 18-24 lata – **26 830,73 zł,**
- 3) 25 lat i więcej – **2 700,00 zł.**

Dochody uzyskane z tytułu zwrotu należności od dłużników alimentacyjnych:

- 1) z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetki: **157 499,95 zł,**
- 2) z tytułu zaliczki alimentacyjnej: **8 213,95 zł.**

W 2023 r. zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r., w związku z sytuacją na rynku gazu przyznano refundację podatku VAT dla 9 gospodarstw domowych. Łączne wydatki wynoszą 4 345,49 zł

W związku z realizacją zadania zleconego na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym w 2023 r. przyznano świadczenia 21 gospodarstwom domowym. Łączne wydatki wynoszą 64 260,00 zł

Na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw w 2023r. wypłacono 2 gospodarstwom domowym dodatki z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Łączne wydatki wynoszą 4 080,00 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej przyznano dodatki elektryczne 3 gospodarstwom domowym. Łączne wydatki wynoszą 4 590,00 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w 2023 r. realizowano zadania na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy tj.:

- 1) wypłata jednorazowego świadczenia 300 zł na osobę – 15 świadczeń, łączne wydatki wynoszą **4 590,00 zł.**
- 2) wypłata świadczeń rodzinnych dla 14 dzieci, łączne wydatki wynoszą **20 346,30 zł.**
- 3) wypłata świadczeń pieniężnych osobom fizycznym prowadzącym gospodarstwo domowe, którzy zapewnili na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie 18 obywatelom Ukrainy przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, łączne wydatki wynoszą **29 640,00 zł.**

10.2. Miejsca zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy

Gmina Chodel zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, utworzyła i prowadziła miejsca zakwaterowania na obszarze gminy Chodel dla przybyłych obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 w/w ustawy od dnia 5 marca 2022 r. Miejsca zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy utworzono początkowo w budynku świetlicy wiejskiej w Borowie, a następnie w świetlicy wiejskiej w Godowie i w budynku byłego ośrodka zdrowia w Ratoszynie Drugim. W obiektach tych przebywało łącznie średniodziennie od 27 do 34 osób. Powierzone zadanie, zgodnie z ustawą o pomocy, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, którego realizacja podlega refundacji.

10.3. Program dystrybucji węgla

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2236), Gmina Chodel przystąpiła do sprzedaży węgla po preferencyjnej cenie.

Cena ustalona Zarządzeniem Nr 87/2022 Wójta Gminy Chodel z dnia 8 grudnia 2022 r. wynosiła 1850,00 zł. Wszyscy mieszkańcy, którzy otrzymali dodatek węglowy w wysokości 3000,00 zł mogli złożyć wniosek do Urzędu Gminy Chodel i skorzystać z zakupu węgla po preferencyjnej cenie 1850,00 zł. W 2023 roku wpłynęło 594 wnioski. Łączna ilość ton paliwa stałego zakupionego przez Gminę Chodel z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych wyniosła 802,04 t i pokrywała w całości zapotrzebowanie deklarowane w złożonych wnioskach.

Łączna kwota jaką Gmina Chodel wydatkowała na zakup wskazanego paliw wyniosła:

- * za zakup węgla = 1 203 057,85 zł
- * usługa dystrybucji paliwa stałego = 176 160,60 zł
- * razem: 1 379 218,35 zł

Łączna ilość ton paliwa stałego zakupionego przez mieszkańców od gminy Chodel wyniosła 724,60 t.

Łączna kwota wpłacona przez mieszkańców do budżetu Gminy Chodel z tytułu zakupu paliwa stałego wyniosła 1 340 510,00 zł.

Łączna ilość ton paliwa stałego pozostająca w dyspozycji Gminy Chodel (paliwo dotychczas niesprzedane) wynosi 77,44 t.

Planowany sposób zagospodarowania paliwa stałego pozostającego w dyspozycji Gminy Chodel (paliwo dotychczas niesprzedane) – sprzedaż mieszkańcom.

11. Stan bezrobocia w gminie Chodel

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Lubelskim pozostawało 193 osoby z gminy Chodel. Stopa bezrobocia w powiecie opolskim w 2023 roku wg danych GUS wyniosła 9,3%. Przyjmując liczbę 196 osób zarejestrowanych z gminy Chodel w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu Lubelskim jako bezrobotni i poszukujący pracy (193 - osoby bezrobotne, 3- osoby poszukujące pracy) w stosunku do liczby mieszkańców gminy [6433] stanowi to 3,05 % bezrobocia.

W grupie 193 zarejestrowanych bezrobotnych jest:

- 103 kobiety
- 90 mężczyzn.

W przedziale wiekowym:

- do 30 lat zarejestrowanych jest 72 osoby, w tym 43 kobiety i 29 mężczyzn,
- 30-50 lat zarejestrowanych jest 87 osób, w tym 47 kobiet i 40 mężczyzn,
- powyżej 50 lat zarejestrowanych jest 34 osoby, w tym 13 kobiet i 21 mężczyzn.

Według wykształcenia:

- podstawowe: 40 osób,
- średnie zawodowe i ogólne: 71 osób (łącznie z wykształceniem policealnym),
- wyższe: 19 osób.

Liczba osób, która skorzystała z różnych form wsparcia PUP w 2023 r. z gminy Chodel wyniosła **35** osób.

Forma wsparcia	Liczba osób objętych wsparciem							
	w powiecie opolskim				z gminy Chodel			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Staż	329	421	363	299	27	43	36	20
Szkolenie	79	129	144	63	2	8	20	7
Bon na zasiedlenie	45	52	57	40	2	6	6	1
Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	40	48	64	62	3	1	8	4
Roboty publiczne	5	9	16	19	0	0	0	0
Prace interwencyjne	37	41	48	51	1	1	6	0
Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego który ukończył 50 rok życia	1	3	2	0	0	0	0	0
Przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	61	77	65	67	4	7	7	3
Razem	597	780	759	601	39	66	83	35

Tabela 26 Dane dotyczące poszczególnych form wsparcia w latach 2020-2023

12. Oświata w gminie Chodel

W roku 2023 na terenie gminy Chodel funkcjonowały 3 placówki oświatowe:

1. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu;
2. Szkoła Podstawowa w Granicach z oddziałami przedszkolnymi;
3. Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim z oddziałami przedszkolnymi.

Budynki szkolne, podobnie jak działki, które zajmują zostały przekazane dyrektorom placówek w trwały zarząd przez Wójta Gminy Chodel.

Łącznie do placówek oświatowych w gminie Chodel uczęszcza **710** uczniów tworząc **42** oddziałów (stan wg SIO z dnia 30.09.2023 r.):

- **Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu**
435 uczniów w **22** oddziałach
296 uczniów w **15** oddziałach szkoły podstawowej
139 wychowanków przedszkola w **7** oddziałach
- **Szkoła Podstawowa w Granicach**
110 uczniów w **10** oddziałach
79 uczniów w **8** oddziałach szkoły podstawowej
31 wychowanków w **2** oddziałach przedszkolnych
- **Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim**
165 uczniów w **10** oddziałach
125 uczniów w **8** oddziałach szkoły podstawowej
40 wychowanków w **2** oddziałach przedszkolnych

Ogólna liczba nauczycieli pracujących w roku 2023 w placówkach oświatowych podlegających gminie w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy to 81,97 etatu, szczegółowo:

- 13,43 etatu nauczyciele początkujący
- 0,58 etatu nauczyciele kontraktowi
- 17,17 etatu nauczyciele mianowani
- 50,80 etatu nauczyciele dyplomowani

W 2023 roku pracownicy obsługi zatrudnieni w szkołach to 25,01 etatu.

Łączny koszt utrzymania szkół w 2023 roku to:

- szkoły podstawowe 7 412 844,20 zł,
- oddziały przedszkolne 561 450,85 zł,
- Przedszkole Samorządowe 1 043 266,61 zł,
- dowożenie uczniów 349 835,29 zł w tym:
 - zatrudnienie opiekunów 105 695,49 zł,
 - dowożenie dzieci do szkół 119 685,80 zł,
 - dowożenie uczniów niepełnosprawnych 124 454,00 zł,
- specjalna organizacja nauki 426 670,36 zł,
- dokształcanie nauczycieli 20 338,97 zł,
- stołówka szkolna i przedszkolna funkcjonująca przy ZSPiPS w Chodlu 353 106,16 zł,
- obsługa szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych 1 354 378,62 zł.

Gminne jednostki oświatowe

Sieć szkół	Ilość uczniów	Zatrudnienie w etatach	Łącznie koszty jednostki
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu	435	Nauczyciele 43,32 obsł. i admin. 16,62	6 181 765,77 zł w tym wynagr. z pochodnymi 5 362 151,76 zł
Szkoła Podstawowa w Granicach	110	Nauczyciele 16,46 obsł. i admin. 2,20	1 924 928,71 zł w tym wynagr. z pochodnymi 1 711 425,47 zł
Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim	165	Nauczyciele 22,19 obsł. i admin. 6,19	3 131 696,24 zł w tym wynagr. z pochodnymi 2 669 802,23 zł

Tabela 27 Dane dotyczące kosztów funkcjonowania szkół

Świetlice szkolne

Nazwa jednostki	Liczba godzin świetlicy	Etaty opiekunów	Liczba grup	Liczba korzystających z opieki wych.
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu	65	2,5	8	199
Szkoła Podstawowa w Granicach	9	9/19	2	28
Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim	31	1,19	5	87

Tabela 28 Dane dotyczące funkcjonowania świetlic szkolnych

Stołówki szkolne

	Koszty zatrudnienia	Liczba uczniów korzystających	Ceny posiłków
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu	353 106,16	320 + 190 w ramach cateringu dla SP w Granicach i SP w Ratoszynie Drugim	3,50 zł - obiad dziecka w szkole 4,00 zł - dziennie w przedszkolu
Szkoła Podstawowa w Granicach	-	80 (catering ZSPiPS)	3,50 zł - obiad dziecka w szkole 4,00 zł - dziennie w przedszkolu
Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim	-	110 (catering ZSPiPS)	3,50 zł - obiad dziecka w szkole 4,00 zł - dziennie w przedszkolu

Tabela 29 Dane dotyczące kosztów funkcjonowania szkół

Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Rodzaj pomocy	Wysokość wypłaconej pomocy	Liczba uczniów, którym udzielono pomocy
Stypendia socjalne	163 832,66 zł	114
Zasiłki szkolne	2 480,00 zł	4

Tabela 30 Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Projekty i programy realizowane w poszczególnych szkołach:

1. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu

- Zrealizowano Program „Laptop dla ucznia” przygotowany przez Ministerstwo Cyfryzacji.
- Szkoła w ramach zadań zleconych w roku 2023 dokonała zakupu na kwotę 38 620,81 zł materiałów ćwiczeniowych, materiałów edukacyjnych oraz podręczników dla uczniów.
- Programy edukacyjne realizowane we współpracy z **Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Opolu Lubelskim**:
 - „Czyste powietrze wokół nas” – profilaktyka antytytoniowa (grupa wiekowa 4-6 lat),
 - „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – dot. zasad właściwego żywienia i rolnictwa ekologicznego (grupa wiekowa 6 lat),
 - Program Antynikotynowej Edukacji Zdrowotnej pt. „BIEG PO ZDROWIE” pod patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie,
 - „Trzymaj Formę!” – profilaktyka nadwagi i otyłości, promocja zdrowego stylu życia (uczniowie klas V-VIII).
- Programy pod egidą **Oddział Rejonowy PCK w Opolu Lubelskim**. (Koło PCK od roku szkolnego 2022/2023 prężnie działa w szkole):
 - Program edukacyjno-profilaktyczny *Dziel się uśmiechem* jest skierowany do uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej i dzieci ze świetlicy.
 - Program wyprawka szkolna dla dzieci z Ukrainy oraz dzieci polskich.
 - 31 edycja Olimpiady Zdrowia PCK z Biedronką przeznaczona dla uczniów klas 6 - 8 szkół podstawowych.

- Ogólnopolska akcja „Gorączka Złota PCK”.
 - Ogólnopolska zbiórka charytatywna pod hasłem „Niektóre marzenia są do spełnienia”.
 - Program szkolny: /owoce, warzywa, produkty mleczne dla uczniów klas 1-5/
- Program ekologiczny dotyczący segregacji śmieci i sprzątania świata we współpracy z ZZOK w Bełżycach Sp. z o. o. wraz z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich.
 - Udział w XVI edycji projektu ekologicznego „Kubusiowi przyjaciele natury”.
 - Projekt Angielski jest fun-tastyczny dla uczniów klas I-III.
 - Szkoła brała udział w Programie Szkolny Klub Sportowy.
 - Akcje charytatywne:
 - Pomóż dzieciom przetrwać zimę.

2. Szkoła Podstawowa w Granicach

- Szkoła w ramach zadań zleconych w roku 2023 dokonała zakupu na kwotę 10 568,74 zł podręczników oraz materiałów ćwiczeniowych dla uczniów.
- Złożono wnioski do **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025** – na 4 000 zł (kwota uzależniona od wielkości szkoły).
- Współpraca z firmą **Delta z Końskowoli** - nieodpłatne dostarczanie dla uczniów klas I – V produktów owocowo-warzywnych oraz mleka i przetworów mlecznych w ramach „Programu dla szkół”.
- **Laptopy dla uczniów** – w ramach programu **Ministerstwa Edukacji i Nauki** wydano uczniom klasy IV laptopy.
- Ponadto szkoła brała udział w:
 - akcji Gorączka złota PCK,
 - Turniej Wiedzy o Ziemi Chodelskiej,
 - Koncert Pieśni Patriotycznej „Kocham Cię Polsko”,
 - akcji „Szkoła Pamięta” - sprzątania grobów wojennych,
 - akcji zbierania elektrośmieci,
 - „Dzień Ziemi”- akcja sprzątania okolic szkoły,
 - Pomóż dzieciom przetrwać zimę.

3. Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim

- Szkoła w ramach zadań zleconych w roku 2023 dokonała zakupu na kwotę 16 487,24 zł materiałów ćwiczeniowych, materiałów edukacyjnych oraz podręczników dla uczniów.
- GOK Chodel (zajęcia taneczne, zajęcia z piłki nożnej).
- PPP w Opolu Lubelskim – spotkania z psychologiem uczniów klasy piątej, grupy wsparcia dla pedagogów i psychologów szkolnych.
- Kuratorzy sądowi – wydawanie opinii na temat rodzin objętych nadzorem kuratora.
- SANEPID Opole Lubelskie (program edukacyjny „0”, Trzymaj formę).
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach (kosze do segregacji odpadów). Podjęcie działań w ramach Tygodnia Ekologicznego.
- Współpraca z przedsiębiorstwem AD REM Końskowola. Nieodpłatne dostarczanie dla uczniów klas I – V produktów owocowo-warzywnych oraz mleka i przetworów mlecznych. w ramach „Programu dla szkół”.
- KRUS – Bełżyce – udział w konkursie plastycznym dotyczącym bezpieczeństwa na wsi.
- Prowadzenie innowacje pedagogiczne:
 - „Słówko Tygodnia”,
 - „Klasa w terenie”
 - Udział w programach:

- „Psia lekcja: bezpłatny program edukacyjny o bezpieczeństwie dzieci i psów.
- „Ratownicy czytelnictwa”
- IV międzynarodowa edycja VIII ogólnopolskiej akcji „Przerwa na czytania – bicie rekordu w czytaniu na przerwie
- Międzynarodowy projekt edukacyjny „Podróże Małe i duże”
- Program z Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, kolejna edycja kampanii „Mała książka – wielki człowiek”.
- projekt edukacyjny „Klasa z pieczarką” kl.I-III.

Remonty i zadania inwestycyjne (o wartości powyżej 5 tys. zł)

1. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu

- Remont i dostosowanie pomieszczeń kuchni szkolnej do prowadzenia działalności cateringowej – około 20 000 zł.
- Bieżące prace remontowe (korytarze, sale lekcyjne) 5000 zł.
- Wymiana drzwi wewnętrznych na przeciwpożarowe na klatkach schodowych budynku B – zgodnie z wymogami ppoż. – 75 030 zł.

2. Szkoła Podstawowa w Granicach

- Budowa przedszkola i świetlicy szkolnej przy Szkole Podstawowej w Granicach na kwotę 4 243 500 zł, dofinansowane z Rządowego Programu Polski Ład w kwocie 3 575 000 zł;
 - W ramach w/w inwestycji w 2023 roku został wyburzony istniejący budynek edukacyjno-gospodarczy, oraz wybudowano budynek przedszkola wraz ze świetlicą w stanie surowym zamkniętym.
 - Pozostały do wykonania m.in.: instalacje wodociągowe, kanalizacji, co. z pompą ciepła, wentylacyjna, elektryczna z instalacją fotowoltaiczną, instalacja alarmowa oraz system monitoringu zewnętrznego.
 - Będzie jeszcze wykonane boisko wielofunkcyjne, parking, ogrodzenie terenu, oświetlenie, montaż placu zabaw, modernizacja istniejącego boiska szkolnego, zakup wyposażenia pomieszczeń.
- Zakupiono do szatni szkolnej 6 szafek za 11 255,73 zł , z tego:
 - zakupione ze środków Rady Rodziców - szt. 4 – 7 332,03 zł.
 - zakupione z budżetu szkoły- szt. 2 – 3 923,70 zł.
- Zakupiono pomoce dydaktyczne, książki, drukarka 5 255 zł.

3. Szkoła Podstawowa w Ratoszynie Drugim

- W roku 2023 zakupiono:
 - wyposażenie do Sali Integracji Sensorycznej na kwotę 18 328,01 zł;
 - zestaw szafek szkolnych za kwotę 5 521,92 zł.
- Remonty:
 - remont podłoga i montaż wykładziny PCV w budynku przedszkola na kwotę 13 000 zł;
 - remont podłoga i montaż wykładziny PCV w budynku szkoły na kwotę 15 899,99 zł;
 - wymiana otworów drzwiowych w budynku szkoły na kwotę 10 494,29 zł;
 - wymiana otworów drzwiowych w budynku przedszkola na kwotę 9 988,59 zł;
 - wymiana podłogi w gabinecie pedagoga, sali Integracji sensorycznej, gabinecie logopedy i gabinecie dyrektora na kwotę 5 148,27 zł.

13. Kultura

13.1. Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury (GOK) to samorządowa jednostka zajmująca się promowaniem gminy i powiatu oraz realizacją zadań z zakresu upowszechniania kultury. W GOK odkrywane i pielęgnowane są talenty, doskonalone umiejętności, rozwijane zainteresowania. Dyrekcja i pracownicy ośrodka organizują czas wolny dla dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzez przygotowywanie różnych wydarzeń lokalnych.

GOK działa w oparciu o plan finansowy. Fundusze placówki pochodzą z dotacji podmiotowej przekazanej przez organizatora, dochodu własnego z prowadzonej działalności gospodarczej oraz z uzyskanych sponsoringów i darowizn.

Najważniejszą placówką kulturalną na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Kultury, który w swojej strukturze zrzesza Bibliotekę Publiczną w Chodlu oraz Filię Biblioteki Publicznej w Ratoszynie. Biblioteki zajmują się upowszechnianiem czytelnictwa. Prowadzą działalność kulturalno-oświatową.

W placówce w roku 2023 zatrudnionych było 5 osób, w przeliczeniu na etaty to 4,125. Instytucja zatrudnia również instruktorów na umowę zlecenie do prowadzenia zajęć plastycznych, tanecznych, teatralno-historycznych oraz nauki gry na gitarze. Kadra posiada odpowiednie kwalifikacje i wykształcenie niezbędne do pracy w instytucji kultury. Zajęcia muzyczne (Ognisko Muzyczne) prowadzone przez instruktorów (2 etaty + umowa zlecenie). Zajęcia muzyczne odbywają się od poniedziałku do piątku, oraz dodatkowo w soboty przed występami artystycznymi. W skład zajęć muzycznych wchodzi zajęcia indywidualne:

- nauka gry na keyboard,
- nauka gry na akordeonie,
- nauka gry na gitarze,
- zajęcia wokalne,
- kapela ludowa „Chodelaki”.

Współpracujemy z różnymi organizacjami pozarządowymi z terenu gminy i powiatu, instytucjami, szkołami i przedszkolami, parafią oraz władzami samorządu szczebla gminnego i powiatowego. Promujemy wydarzenia realizowane poprzez publikacje zamieszczane na bieżąco informacji i zdjęć z odbywających się imprez na stronie internetowej gokchodel.eu oraz w Social Mediach (facebook).

GOK jest miejscem skupiających ludzi o szerokich zainteresowaniach. Umożliwia realizację indywidualnych zainteresowań i pasji. Stwarza warunki do rozwoju szczególnych talentów i pasji zarówno u dzieci, młodzieży, dorosłych jak i seniorów, poprzez organizowanie regularnych zajęć artystycznych, wykładów, spektakli teatralnych, wystaw, konkursów.

Oprócz podstawowego zakresu działalności, pracownicy GOK sprawują nadzór nad siłownią gminną, która urządzona została w niewykorzystywanych pomieszczeniach budynku stanowiącego siedzibę Urzędu Gminy znajdującego się przy ul. Partyzantów 22, w Chodlu. Siłownia bezpłatna czynna od wtorku do piątku w godzinach 16.30 – 19.30.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Kultury był współorganizatorem i organizatorem imprez kulturalnych oraz konkursów:

- Ferie w GOK-u,
- Turniej Drużyn Czteroosobowych w Piłkę Halową (sala gimnastyczna SP Chodel),
- Dzień Babci i Dziadka – przygotowanie repertuaru dla SP i Przedszkoli (nagrywanie podkładów muzycznych),
- Turniej Piłki Halowej w Wilkowie,
- Wystawa fotograficzna Wojciecha Kwietniewskiego „Kotlina Chodelska – Ogród Tętniący Życiem”,
- Program artystyczny w Kinie „WRZOS” z okazji Dnia Kobiet,

- Obchody Konstytucji III Maja (Program artystyczny),
- Obchody Św. Floriana (Jubileusz 100 –lecia OSP Chodel),
- Rajd rowerowy LGD Owocowy Szlak,
- Turniej piłkarski o Puchar Tymbarku,
- Festyn Pierwszy Chodelski Piknik Motocyklowy -MOTORAKI na placu Stadionu Gminnego,
- Sprzątanie Ziemi,
- Turniej Wiedzy o Ziemi Chodelskiej,
- Dzień dziecka w GOK Chodel (Zajęcia muzyczne, taneczne, sportowe),
- Festyn na placu Stadionu Gminnego - „Bezpieczna Rodzina”,
- Wakacyjny Rajd Rowerowy szlakiem Gminy Chodel,
- Wakacje w Bibliotece (zajęcia plastyczne, Turniej czytelniczy),
- Dożynki Gminne 2023, (Plac Stadionu Gminnego w Chodlu),
- 12 Edycja Ogólnopolskiej Akcji Narodowe Czytanie w Bibliotece Publicznej w Chodlu,
- Konkurs plastyczny w Gminnym Ośrodku Kultury,
- Obchody Święta Niepodległości 11-listopada,
- (Program artystyczny w GOK Chodel - Obchody Narodowego Święta Niepodległości),
- Program Artystyczny w Gminnym Ośrodku Kultury pt. „Wigilijne Spotkanie z Kolędą”,
- Gminne Spotkanie Oplatkowe (OSP Ratoszyn).

Zdjęcie 16 Dożynki Gminne 2023 r.

Zdjęcie 17 Piknik „Bezpieczna Rodzina” 2023

Zdjęcie 18 Pierwszy Chodelski Piknik Motocyklowy „Motoraki” 2023

Zdjęcie 19 Zajęcia sportowe – Wakacje z GOK Chodel 2023 r.

Zdjęcie 20 Program Artystyczny – Narodowe Święto Niepodległości 2023

Zdjęcie 21 Plenerowe zajęcia plastyczne 2023 – LORET CHODEL

Dużym sukcesem naszej jednostki są funkcjonujące grupy artystyczne oraz koła zrzeszających ok. 250 mieszkańców. Społeczeństwo rozwija swoje zainteresowania pod fachową opieką merytoryczną. W powyższych wydarzeniach wzięło udział ok. 2 tys. mieszkańców gminy.

Do grup zrzeszonych przy GOK należą:

- Dziecięcy zespół instrumentalno-wokalny
- Kapela ludowa „CHODELAKI”
- Dziecięce Grupy Taneczne
- Kółko plastyczne dla dzieci
- Kółko plastyczne dla dorosłych i seniorów
- Kółko historyczne
- Kółko teatralne.

13.2. Biblioteka

Na terenie gminy Chodel w roku 2023 działała Gmina Biblioteka Publiczna w Chodlu oraz Filia Biblioteki w Ratoszynie, które powstały w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury. Biblioteka użytkuje budynek znajdujący się przy ul. Partyzantów 22, w Chodlu, a Filia Biblioteki Publicznej w Ratoszynie Drugim działa przy Szkole Podstawowej w budynku przedszkola. Placówki poza wypożyczalniami książek gromadzą materiały biblioteczne, promują czytelnictwo, upowszechniają wiedzę, kulturę i naukę. Biblioteka dodatkowo włącza się do pomocy i organizacji imprez kulturalnych. Placówka w Ratoszynie Drugim prowadzi również pocztę.

Gminna Biblioteka Publiczna zatrudnia 3 osoby na stanowisku bibliotekarza, w przeliczeniu na etaty - 2,25 etatu.

Stan księgozbioru w bibliotekach Gminy Chodel za 2023 rok.

1. W 2023 r. przybyło – 429 wol. w tym:
 - BP Chodel – 256 wol. na kwotę – 7825, 87 zł / w tym środki własne i dotacja/
 - FB Ratoszyn – 173 wol. na kwotę 4589,10 zł / w tym środki własne i dotacja/
2. Ubyło/ w wyniku selekcji książek zniszczonych i zdezaktualizowanych / 508 wol. na kwotę 1747,10 zł / Bp Chodel, Filia Ratoszyn.
3. Stan księgozbioru na dzień 31.12.2023 wynosi 14139
 - Bp Chodel – 8298 wol.
 - FB Ratoszyn – 5841 wol.
4. W roku 2023 w bibliotekach zarejestrowano ogółem 396 czytelników
 - BP Chodel – 243
 - FB Ratoszyn – 153

Wypożyczono ogółem 7771 wol. Łącznie w ciągu roku biblioteki odwiedziło 3859 osób. Na miejscu w bibliotekach udostępniono 388 wol.

Biblioteka Publiczna w Chodlu posiada 6 stanowisk komputerowych (laptopy i komputery) z dostępem do bezpłatnego Internetu, udostępnione dla mieszkańców.

Biblioteki posiadają bogaty księgozbiór z literatury pięknej dla dorosłych, dzieci i młodzieży, literatury popularnonaukowej oraz bogaty księgozbiór podręczny,

Czytelnicy mogą korzystać z czasopism, zarówno na miejscu, jak i wypożyczyć do domu. W razie potrzeby pracownicy biblioteki dostarczają książki do domu np. osobom niepełnosprawnym lub starszym.

Biblioteki starają się zaspokoić zapotrzebowanie czytelników i zakupując książki kierują się sugestiami i zainteresowaniami czytelników. Zajmują się upowszechnianiem czytelnictwa. Współpracują również ze szkołami i przedszkolami. Prowadzą zajęcia dla dzieci: plastyczne, edukacyjne, lekcje biblioteczne, konkursy, głośne czytanie, gry, zabawy.

Odbywają się: Ferie w bibliotece, Wakacje w bibliotece, Tydzień bibliotek, przygotowuje okolicznościowe wystawki.

W roku 2023 Gminna Biblioteka Publiczna była organizatorem konkursów i imprez kulturalnych:

- Ferie w bibliotece,
- Spotkania biblioteczne,
- Wieczór poetycki,
- Głośne czytanie,
- Konkurs recytatorski.

14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego na 2023 rok został przyjęty w dniu 21 listopada 2022 roku uchwałą Rady Gminy Chodel nr LVII/240/2022. Przyjęcie programu zostało poprzedzone konsultacjami społecznymi, dotyczącymi uchwalenia Roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego. Ogłoszenie o konsultacjach oraz protokół z konsultacji umieszczono na stronie UG, BIP oraz na tablicach ogłoszeń. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego na 2023 r. był podstawowym dokumentem, który opisywał zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi, a działającymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi. Celem głównym programu było rozwijanie zasad i form współpracy z organizacjami i podmiotami działalności pożytku publicznego, realizowane poprzez określenie priorytetowych zadań publicznych na 2023 r., podanie wysokości środków przeznaczonych na realizację programu, racjonalne wykorzystanie środków finansowych, określenie trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartym konkursie oraz zwiększenie znaczenia organizacji pozarządowych w życiu publicznym gminy. Na zadania w roku 2023 zaplanowano kwotę 50 000,00 zł. Wójt Gminy Chodel dnia 18.01.2023 roku ogłosiła otwarty konkurs ofert na realizację zadań gminy o charakterze pożytku publicznego.

Konkurs ofert dotyczył zadania Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w zakresie:

- prowadzenia sekcji piłki nożnej,
- organizacja rozgrywek i współzawodnictwa sportowego,
- udział młodzieży w zawodach i rozgrywkach sportowych na różnych szczeblach,
- przygotowanie obiektów sportowych do zawodów,
- zakup wyposażenia i sprzętu dla klubu sportowego.

Na ogłoszony konkurs wpłynęły dwie oferty: Młodzieżowego Klubu Sportowego „SYGNAŁ” Chodel i Lubelskiego Klubu Karate KYOKUSHIN. W dniu 10 lutego 2023 roku podpisano umowy na realizację zadania publicznego pod nazwą „Upowszechnianie kultury i sportu”. W wyznaczonym umową terminie Młodzieżowy Klub Sportowy „SYGNAŁ” oraz Lubelski Klub Karate KYOKUSHIN przedłożyły sprawozdania z realizacji zadania.

Na terenie gminy prężnie działa również sekcja Lubelskiego Klubu Karate, sekcja piłki siatkowej, a także sekcja zapaśnicza przy Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Chodlu. Działalność sekcji wspierana jest przez Gminę Chodel.

Na terenie gminy funkcjonują 2 boiska sportowe typu „ORLIK”. Boiska zlokalizowane są przy szkołach w miejscowościach Chodel i Ratoszyn Drugi.

15. Bezpieczeństwo Publiczne

15.1. Analiza stanu bezpieczeństwa na terenie gminy Chodel

Komisariat Policji w Poniatowej swoim zasięgiem obejmuje teren miasta i gminy Poniatowa, gminy Karczmiska i **gminy Chodel**. Teren ten patroluje 13 policjantów Zespołu Patrolowo – Interwencyjnego oraz 8 policjantów służb kryminalnych z Komisariatu Policji w Poniatowej. Spośród 4 dzielnicowych – jeden dzielnicowy mł. asp. Kamil Rak odpowiedzialny jest za teren gminy Chodel (zgodnie z podziałem określonym na stronie internetowej oraz aplikacji Moja Komenda).

Poza wymienionymi policjantami Komisariatu Policji w Poniatowej na teren gminy Chodel dyslokowane są służby Wydziału Ruchu Drogowego oraz Wydziału Kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.

Rodzaj przestępstwa	2020 rok gm. Chodel	2021 rok gm. Chodel	2022 rok gm. Chodel	2023 rok gm. Chodel
Kradzież z włamaniem	5	1	4	5
Kradzieże	11	14	10	6
Uszkodzenia mienia	7	7	4	1
Bójki, pobicia, uszkodzenie ciała	3	1	1	3
Rozboje	1	2	0	0
Narkotykowe	2	4	6	1
Nietrzeźwi kierujący	20	25	21	15
Wypadki drogowe	4	5	1	1
Znęcanie	17	13	12	8

Tabela 31 Zestawienie odnotowanych wybranych przestępstw

Na terenie działania Komisariatu Policji w Poniatowej w 2023 roku zaistniało ogółem **436 przestępstw** (w 2020 roku – **388**, w 2021 roku – **469**, w 2022 roku – **391**). Komisariat Policji w Poniatowej osiągnął ogólną wykrywalność w 2023 r. na poziomie **80,6%** (w 2020 roku 85,4 %, w 2021 roku 88,8%, w 2022 r. 81,4%). W przypadku 7 podstawowych przestępstw najbardziej uciążliwych społecznie została osiągnięta w 2023 r. wykrywalność na poziomie **62,7 %** (w 2020 roku – **76,9%**, w 2021 roku – **68,1%**, w 2022 roku – **66,7 %**).

Rodzaj wykroczenia	2020 rok gm. Chodel	2021 rok gm. Chodel	2022 rok gm. Chodel	2023 rok gm. Chodel
Kradzież art. 119 §1 kw	10	3	15	13
Uszkodzenia mienia art. 124§kw	2	5	3	5
Zakłócenie spokoju i porządku art. 51 kw	4	2	3	5
Spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym	14	5	4	11
Kolizja drogowa art. 86 §1 kw	29	40	6	9
Nieobyczajny wybryk	4	5	3	7

Tabela 32 Zestawienie odnotowanych wybranych wykroczeń zakończonych w toku postępowania wnioskowego

Należy zwrócić uwagę, iż najwięcej wykroczeń występujących na terenie gm. Chodel dotyczy zdarzeń związanych z kradzieżami. Powyższa sytuacja jest na bieżąco monitorowana i

w zależności od występujących zagrożeń kierowane są służby zgodnie z analizą zagrożenia bezpieczeństwa.

Rodzaj interwencji	2020 rok gm. Chodel	2021 rok gm. Chodel	2022 rok gm. Chodel	2023 rok gm. Chodel
Publiczne	219	328	267	442
Domowe	221	92	99	71
Drogowa	96	100	107	66
Razem wszystkich interwencji	536	520	473	579

Tabela 33 Zestawienie interwencji policyjnych

Powyższa tabelka przedstawia pracę, jaką na co dzień wykonują funkcjonariusze Komisariatu Policji w Poniatowej. W okresie 2023 roku przeprowadzone zostało ogółem 579 różnego rodzaju interwencji na terenie gm. Chodel, a należy zaznaczyć, że jest to tylko część pracy, jaką podczas służby wykonują policjanci i pracownicy Komisariatu Policji w Poniatowej (między innymi różnego rodzaju zabezpieczenia, akcje działania profilaktyczne itd.).

Dzielnicowi w ramach procedury „Niebieskiej Karty” uczestniczą w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych oraz posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych.

W ramach szeroko rozumianej prewencji kryminalnej na terenie gminy Chodel, policjanci Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim oraz Komisariatu Policji w Poniatowej przeprowadzali pogadanki w szkołach dot. bezpiecznego poruszania się w drodze do szkoły.

Policjanci Komisariatu Policji w Poniatowej, ale również i całej Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim są zaangażowani w zabezpieczenie meczów piłki nożnej we wszystkich klasach rozgrywek na terenie działania KPP w Opolu Lubelskim.

15.2. Realizacja zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Dane ogólne

Główne zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej realizowano poprzez działalność Ochotniczych Straży Pożarnych. Na koniec 2023 r. na terenie gminy funkcjonowało 11 jednostek OSP. Skupiają one w swoich szeregach 319 członków czynnych, 27 honorowych i 46 członków MDP. Z czego 120 może brać czynny udział w działaniach ratowniczych. Wszystkie jednostki użytkują budynki murowane. Lokale garażowe w OSP Chodel, Osiny, Granice, Ratoszyn i Radlin, mają zainstalowane ogrzewanie, co podnosi skuteczność działań ratowniczych tych jednostek w okresie zimowym. Stan strażnic jest ogólnie dobry. Wszystkie jednostki, posiadają garaże na samochody i sprzęt. Strażnice wymagają okresowych remontów, konserwacji i napraw.

Wyposażenie jednostek to 11 szt. samochodów pożarniczych, z czego 1 ciężki, 6 średnich i 4 lekkie. 9 samochodów ratowniczo-gaśniczych posiada zbiorniki wodne.

Ponadto jednostki posiadają 14 motopomp M8/8, 1 motopompę M16/8, 5 motopomp szlamowych, 5 motopomp pływających, 11 agregatów prądotwórczych, 12 pilarek, 4 przecinarki spalinowe.

OSP Chodel i Osiny działają w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i dysponują średnimi samochodami ratowniczo-gaśniczymi. Wyposażenie tych samochodów to między innymi: pilarki, agregaty prądotwórcze, narzędzia hydrauliczne defibrylatory, motopompy szlamowe i pływające.

OSP Świdno w 2022 r. zakupiła lekki samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę o pojemności 1000 l i agregatem AWP 100/40.

Jednostki posiadają sprzęt łączności w postaci radiotelefonów. Alarmowanie jednostek

odbywa się poprzez system DSP i E-remizę. Aktualne wyposażenie spełnia niezbędne wymagania i zabezpiecza potrzeby gminy w tym zakresie.

Działania ratownicze

Ustawy o ochotniczych strażach pożarnych i ochronie przeciwpożarowej rozszerzyły zakres działań straży o ochronę mienia i życia przed klęską żywiołową i innymi zagrożeniami miejscowymi. Do takich zadań są używane jednostki znajdujące się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Jednostki poza systemem mogą jedynie pomagać w usuwaniu skutków, ponieważ ogranicza je gorsze, bądź brak odpowiedniego wyposażenia w sprzęt techniczny.

W 2023 r. wydarzyło się na terenie gminy Chodel 19 pożarów, 40 miejscowych zagrożeń i 1 alarm fałszywy. W działaniach brało udział łącznie 215 strażaków PSP i 610 strażaków OSP. Poniesione straty oszacowano na kwotę 376 tys. zł, a uratowane mienie na kwotę 2,35 mln zł. Jednostki OSP brały udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych wg tabeli:

Ochotnicze Straże Pożarne pozostawały w pełnej gotowości bojowej i nie zanotowano przypadku niedyspozycji jednostki do działań.

Dane o działaniach ratowniczych i ćwiczeniach jednostek OSP z terenu gminy Chodel w latach 2017 - 2023

Lp.	Nazwa OSP	R O K						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	CHODEL	50	33	63	55	74	76	40
2	OSINY	16	20	26	19	45	28	23
3	RADLIN	6	4	10	6	5	12	3
4	GRANICE	0	0	1	0	0	1	3
5	TRZCINIEC	0	0	0	1	6	9	3
6	ŚWIDNO	0	0	1	2	12	12	7
7	ADELINA	0	0	0	0	0	0	0
8	LIPINY	0	0	0	0	0	0	0
9	SIEWALKA	0	0	0	0	0	0	0
10	RATOSZYŃ	0	0	0	0	0	1	5
11	GODÓW	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 34 Zestawienie jednostek OSP biorących udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych i ćwiczeniach z terenu gminy Chodel w latach 2017-2023

Finansowanie OSP

Zgodnie z ustawą o ochotniczych strażach pożarnych koszty utrzymania, wyposażenia i zapewnienia gotowości bojowej OSP ponosi gmina. Wypełniając ten obowiązek w roku 2023 z budżetu gminy wydatkowano środki w wysokości ponad 475 000 zł. Jednostki OSP pozyskały środki zewnętrzne w wysokości ponad 119 900 zł z przeznaczeniem na zakupy nowoczesnego sprzętu ratowniczo-gaśniczego oraz wyposażenia osobistego strażaków niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych oraz remontu strażnic OSP.

W stosunku do poprzedniego roku zanotowano wzrost wydatków na okresowe przeglądy techniczne pojazdów pożarniczych i sprzętu ratowniczego oraz badania lekarskie członków OSP biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. Wzrost ten wynika z konieczności utrzymania w należytej sprawności technicznej nowo pozyskanych samochodów bojowych oraz ze zmiany przepisów dotyczących przeprowadzania okresowych badań lekarskich ratowników OSP.

V. Przedsiębiorczość

Na terenie Gminy Chodel na koniec 2023 roku zarejestrowanych było 224 podmiotów gospodarczych według głównego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. W tym jest 16 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i 2 spółki komandytowe. W 2023 na terenie Gminy Chodel 10 przedsiębiorców rozpoczęło prowadzenie nowej działalności gospodarczej, a 14 przedsiębiorców zakończyło prowadzenie działalności gospodarczej, natomiast 7 przedsiębiorców dokonało zawieszenia prowadzenia swojej działalności gospodarczej, a 4 przedsiębiorców wznowiło prowadzenie swojej działalności gospodarczej. W Urzędzie Gminy Chodel w poprzednim roku 20 przedsiębiorców złożyło wnioski do Centralnej Ewidencji Działalności o zmianę w zakresie swoich wpisów.

Struktura podmiotów gospodarczych z terenu naszej gminy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) kształtuje się w dwóch branżach: usługowej i handlowej. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest z branży usługowej, w tym usług związanych: z budownictwem 112 podmiotów, z usługami transportowymi 13 podmioty, z serwisem motoryzacyjnym 14. Drugą grupą są podmioty gospodarcze, których działalność związana jest ze sprzedażą hurtową i detaliczną artykułów spożywczych, przemysłowych, budowlanych oraz środków do produkcji rolnej.

Liczba złożonych wniosków o:	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
założenie działalności	15	11	7	13	10
zawieszenie działalności	29	16	10	16	7
wznowienie działalności	23	13	10	6	4
zakończenie działalności	10	7	9	11	14

Tabela 35 Liczba złożonych wniosków w CEiDiG z terenu gminy Chodel w latach 2019-2023

VI. Sprawy administracyjne

W 2023 roku w systemie elektronicznym obiegu korespondencji przychodzącej do urzędu zarejestrowano **6031** pisma, oraz **3687** faktury. Ewidencjonowaniu nie podlegały zaproszenia na narady, szkolenia, konferencje, publikacje, oferty wydawnicze i szkoleniowe, pisma okolicznościowe, podziękowania.

W roku 2023 r. Urząd Gminy w Chodlu wydał ogółem 6747 decyzji, w tym:

- **5458** decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości,
- **4** decyzje w sprawie umorzeń podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych oraz odsetek,
- **6** decyzji w sprawie przyznania ulg i zwolnień w podatku rolnym,
- **6** decyzje przyznających ulgę inwestycyjną w podatku rolnym,
- **1109** decyzji przyznających zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- **31** decyzji zatwierdzających projekt podziału nieruchomości,
- **5** decyzji w sprawie umorzenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- **2** decyzje środowiskowe,
- **4** decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- **45** decyzji o ustalenie warunków zabudowy,
- **22** decyzji zezwalających na prowadzenie robót i umieszczenie w pasie drogowym infrastruktury technicznej oraz naliczaniu za to opłaty planistycznej,
- **17** decyzje zezwalające na lokalizację infrastruktury technicznej w pasie drogowym,
- **20** decyzji dot. wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- **1** decyzję dot. wydania jednorazowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
- **6** decyzji dotyczących wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z likwidacją punktu sprzedaży,
- **2** decyzje dot. dodatków mieszkaniowych,
- **3** decyzję o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości,
- **0** decyzje w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Chodel,
- **0** decyzję wydająca zezwolenie na uprawę konopi włóknistych,
- **2** decyzje dot. zmiany imion i nazwisk,
- **3** decyzje w sprawach meldunkowych,
- **1** decyzji dot. świadczeń osobistych,
- **0** decyzje dot. świadczeń rzeczowych.

Wydano również 1195 zaświadczeń, w tym:

- **529** zaświadczeń o stanie posiadania i nie posiadania gospodarstwa rolnego,
- **62** zaświadczeń o niezaleganiu w podatku,
- **241** informacji z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w tym 6 wypisy i 235 zaświadczenia (wypisy, wyrysy, zaświadczenia),
- **1** zaświadczenia o wpisie do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- **1** zaświadczenie rolnika dotyczące uprawy drzewek bożonarodzeniowych (drzewa iglaste).

- **38** zaświadczeń z zakresu USC,
- **286** zaświadczeń i udostępnień danych z rejestru PESEL, rejestru dowodów osobistych oraz ewidencji ludności,
- **37** zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za pracę.

Ponadto wykonywano inne czynności t.j.:

- **10** deklaracje utworzono w bazie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków,
- **97** potwierdzeń wniosków o potwierdzenie profilu zaufanego,
- **131** nadania numerów PESEL,
- **4367** usunięcia niezgodności w rejestrze PESEL,
- **445** przyjęć wniosków o wydanie dowodów osobistych,
- **57** unieważnień dowodów osobistych w Rejestrze Dowodów Osobistych,
- **205** dokonano zameldowań, wymeldowań, zgłoszeń wyjazdu na pobyt: czasowy i stały,
- **60** sporządzeń aktów stanu cywilnego,
- **788** migracji aktów do Rejestru Stanu Cywilnego,
- **19** czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego nieskutkujące sporządzeniem aktu stanu cywilnego,
- **345** sporządzeń wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego,
- **2171** sporządzeń przypisków w aktach stanu cywilnego,
- **834** wydań odpisów aktów stanu cywilnego.

W roku 2023 Wójt Gminy wydał **83 zarządzenia**.

W 2023 r. do urzędu wpłynęło **106 wniosków o udostępnienie informacji publicznej**. Dotyczyły one w większości przypadków funkcjonowania gminy i jej wydatków. W przypadku wszystkich wniosków, które wpłynęły informacja została udostępniona wnioskodawcom w ustawowym terminie.

W sprawozdawczym roku wpłynęło **9 petycji**. Przedmiotem petycji, było przystąpienie do Sojuszu Pokojowego, uwagi do przebudowy skrzyżowania drogi 747, utworzenie Gminnej Straży Energetycznej, budowy chodnika, podpisów elektronicznych, oświetlenia ulicznego, nadania nazwy rondu w Godowie, uruchomienia linii autobusowej oraz płatności online w Urzędzie.

Należy mieć na uwadze również fakt, że praca w urzędzie polega nie tylko na wydawaniu pisemnych decyzji i zaświadczeń, czy innych dokumentów. Codziennie przyjmowani są interesanci z różnym zakresem problemów, podejmowanych jest wiele rozmów, zapada mnóstwo decyzji, które bardzo często wymagających uzgodnień z prawnikiem.

VII. Podsumowanie działalności Rady Gminy

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym w Gminie. Rada działa na sesjach w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, poprzez swoje komisje oraz przez Wójta w zakresie, w jakim wykonuje on uchwały Rady. Wójt i komisje Rady pozostają pod kontrolą Rady, której składają sprawozdania ze swojej działalności. W czasie trwania kadencji Rada może powołać doraźne komisje do wykonywania określonych zadań, określając ich skład i zakres działania.

Składy Komisji Stałych Rady Gminy:

1) **Komisja Rewizyjna:**

Ewa Dudziak – Przewodnicząca Komisji
Agnieszka Mazurkiewicz – Wiceprzewodnicząca Komisji
Mateusz Gajowiak – członek Komisji
Bogdan Stępniak – członek Komisji
Dorota Agnieszka Żuber – członek Komisji

2) **Komisja ds. Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego:**

Dorota Agnieszka Żuber – Przewodnicząca Komisji
Beata Iwona Rybak – Wiceprzewodnicząca Komisji
Ewa Dudziak – członek Komisji
Mariusz Dudziak – członek Komisji
Anna Głusiec – członek Komisji
Adam Gołofit – członek Komisji
Aleksandra Motyka – członek Komisji

3) **Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska:**

Agnieszka Mazurkiewicz – Przewodnicząca Komisji
Sławomir Milczach – Wiceprzewodniczący Komisji
Sylwester Kurczak – członek Komisji
Sławomir Pietraś – członek Komisji
Irena Rzedzicka – członek Komisji
Bogdan Stępniak – członek Komisji
Mariusz Wawer – członek Komisji

4) **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Socjalnych:**

Anna Głusiec – Przewodnicząca Komisji
Beata Iwona Rybak – Wiceprzewodnicząca Komisji
Mariusz Dudziak – członek Komisji
Aleksandra Motyka – członek Komisji
Irena Rzedzicka – członek Komisji
Mariusz Wawer – członek Komisji

5) **Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji:**

Sławomir Pietraś – Przewodniczący Komisji
Mateusz Gajowiak – Wiceprzewodniczący Komisji
Adam Gołofit – członek Komisji
Sylwester Kurczak – członek Komisji
Sławomir Milczach – członek Komisji

Realizacja uchwał Rady Gminy Chodel

W 2023 roku Rada Gminy Chodel obradowała na 13 sesjach, z czego 3 sesje zwołane zostały w trybie nadzwyczajnym, na których podjętych zostało łącznie 56 uchwał.

Najczęściej podejmowane uchwały regulowały następujące zagadnienia:

- zmiany budżetu Gminy Chodel – 12 uchwał;
- zmiany wieloletniej prognozy finansowej – 7 uchwał;
- udzielenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz innej jednostki samorządu terytorialnego (Powiat Opolski) - 4 uchwały;

Rada podejmowała również uchwały, które uchwalane są rokrocznie takie jak:

- przyjęcie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Chodel w 2023 roku;
- rozstrzygnięcie o nie wyodrębnianiu w budżecie Gminy Chodel na rok 2024 środków stanowiących fundusz sołecki;
- udzielenie wotum zaufania dla Wójta Gminy Chodel;
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Chodel z wykonania budżetu za 2022 rok;
- określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Chodel w roku szkolnym 2023/2024;
- uchwalenie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego w 2024 roku;
- ustalenie stawek podatków na 2024 rok (stawki podatku od nieruchomości, obniżenie średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego, podatku od środków transportowych);
- budżet Gminy Chodel na 2024 r.;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;
- maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc do sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Chodel;

Rada podjęła również pakiet uchwał dotyczących gospodarowania odpadami w gminie Chodel określający:

- uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chodel”;
- określenia innego sposobu udokumentowania wykonania obowiązku w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych;
- określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Chodel;
- określenia wysokości górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych.

Rada wprowadziła do obrotu prawnego również uchwały dotyczące:

- utworzenia Klubu Senior + w Świdnie;
- odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia kolejnej umowy dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata nieruchomości stanowiącej własność Gminy Chodel;
- uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendium dla uczniów za wysokie wyniki w nauce oraz za osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne i sportowe;

- ustalenia stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu w zakresie określenia zwrotu kosztów dowożenia dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Chodel;
- przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży szkół prowadzonych przez Gminę Chodel;
- sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Chodel a także określenia wysokości oraz szczegółowych warunków przyznawania nauczycielom dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy, zasad wynagradzania za godziny ponadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw i niektórych innych składników wynagrodzenia w szkołach prowadzonych przez Gminę Chodel;
- ustalenia przebiegu drogi gminnej;
- zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych;
- zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych;
- przejęcia przez Gminę Chodel zadania pt. Remont grobu wojennego śp. Karola Chlebickiego, zlokalizowanego na cmentarzu parafialnym w Chodlu;
- określenia jednostek budżetowych, źródeł dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla wydzielonego rachunku dochodów;
- rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Chodel;
- podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie zasiłku celowego realizowanego jako świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy w formie zasiłku celowego realizowanego jako świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w formie posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
- trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chodel;
- przyjęcia planów pracy Rady Gminy Chodel oraz zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Chodel na 2024 rok.

Podjęte przez Radę Gminy Chodel uchwały Wójta Gminy Chodel zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru, jakimi są w zakresie zgodności z prawem - Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych - Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie. W kilku podjętych przez Radę Gminy Chodel uchwałach organy nadzoru stwierdziły nieprawidłowości, które na kolejnych sesjach zostały podjęte zgodnie z zaleceniami.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej. Natomiast 34 uchwał stanowiących akty prawa miejscowego przekazane zostały do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt Gminy Chodel jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy w Chodlu. Realizując obowiązki nałożone przepisami wspomnianej ustawy Wójt Gminy Chodel przy pomocy pracowników Urzędu Gminy w Chodlu oraz kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Chodel realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy Chodel w 2023 roku zgodnie z zawartymi w nich dyspozycjami.

W minionym roku radni zgłosili łącznie **37 wniosków, w tym również wnioski o udostępnienie informacji publicznej, zapytania oraz interpelacje**. Wszystkie pisma zostały przekazane do realizacji na odpowiednie stanowiska pracy oraz zostały udzielone na nie odpowiedzi. Również podczas sesji zgłaszano szereg zapytań, na które udzielano odpowiedzi w ramach sesji lub w formie pisemnej w trybie statutowym. Przedmiotem wniosków była najczęściej poprawa infrastruktury drogowej, poziom realizacji inwestycji gminnych, funkcjonowanie obiektów gminnych, wydatki gminy, propozycje różnych rozwiązań i usprawnień. Zasadnicza praca rady opierała się na działalności poszczególnych komisji merytorycznych. Tam trafiały projekty uchwał, które po szczegółowym omówieniu, w wielu wypadkach konsultacji z Wójtem i pracownikami Urzędu były przez komisje rekomendowane w czasie obrad Rady Gminy. Na komisjach ponadto analizowano wnioski, przygotowywano opinie, wypracowywano stanowiska. Tu odbywała się twórcza praca mająca na celu rozwój gminy i dobro jej mieszkańców. Posiedzenia poszczególnych komisji odbywały się cyklicznie raz w miesiącu, lub częściej w miarę uzasadnionych potrzeb. Podczas tych posiedzeń radni wspólnie dyskutowali i wypracowywali kierunki rozwoju gminy dla dobra jej mieszkańców.